

# Vėl kratos ir areštai Kijeve

## Suimta apie 150 socialdemokratų

### Iš užgriuvusių kasyklų išimta jau apie 30 žuvusių darbininkų

#### Didelės kratos Kijeve

Kijeve suimta 150 socialistų ir šiaip radikalų.

BERLINAS, kovo 10. — Rusų socialdemokratų partijos atstovybė užsieny gavo iš Rusijos žinių apie įvykusias Kijeve didelės kratos ir areštus. Iškrėsta daugiau kaip du šimtai namų ir tų kratų metu areštuota 150 žmonių, dauguma socialdemokratų. Tarp areštuotųjų yra ir Davidsonas, žinomas socialdemokratų mokslininkas, Karolio Kautskio draugas ir jo žurnalo Neue Zeit bendradarbis, taip pat Einhornas, Seimanas, Petrovskis, Rozenzveigas, Kislianskis, Borispolskis, ir kiti žinomieji socialdemokratų darbuotojai.

Dvylika socialistų išsiųsta iš Maskvos.

Gautomis žiniomis iš Maskvos kalėjimo išimta dvylika socialistų į tolimus koncentracijos punktus. Penki jų, būtent Gruskinas, Babkinas, Borisenka, Slonimas ir Šarovas išsiųsta Uralan, socialistai Kacas, Cvietskovas, Ščeskinas, Ivanovas — į Sibirą, o Bichovskis ir Levinas nežinia kur išgabenti.

### Gelbėjimas kasyklose palaidotų 175 darbininkų

Iki šiol išimta apie 30 lavonų. Tarp jų yra ir lietuvių. Maža vilties berasti gyvus kitus.

CASTLE GATE, Utah., kovo 10. — Dedama didžiausių pastangų prisigriebti į gilumą Utah Fuel kompanijos No. 2 kasyklą, kur dėl baisios dujų eksplozijos praeitą šeštadienį užgriuvo 175 darbininkai, bet darbas nelengvas ir neina taip sparčiai. Iki šiol atkasta apie trisdešimt žuvusių darbininkų lavonų. Kai kurie jų taip suimaigyti ir apdegę, kad nebegalima pažinti, kas jie yra. Vardai jų, kuriuos pažinta yra:

Berry, W. A.  
Bužas, John (iš pavardės aiškiai matyti, kad lietuvis);

Casselli, Joe.  
Fuller, Loren  
Harrison, George  
Harrison, Norman  
Jelsted, George F.  
Kopakis, Jim  
Kurgastis, John  
Lucas, Gust.  
Malax, Tony  
Orlano, Jim  
Pollock, W. W.  
Rice, Alfred, Jr.  
Shurtliff, George  
Thorpe, John

Kaip yra su kitais griuvėsiose palaidotais, nežinia, bet labai maža vilties, kad kurį jų dar gyvą rastų.

Kadangi visi užgriuti darbininkai buvo vedę su šeimynomis žmonės, tai apie kasyklas visados — dieną ir naktį stovi verkiančių moterų ir vaikų būriai, laukdami kokios nors žinios apie savo vyrų ir tėvų likimą.

### Nėra valdžios paramos fermeriams

WASHINGTON, D. C., kovo 10. — 34 balsais prieš 28 senatas atsisakė aprobuoti paskyrimą 5,000,000 dolerių fondui, iš kurio fermeriai galėtų gauti lengvomis sąlygomis paskolos savo ūkiui pataisyti.

### Nusimazgoja rankas

WASHINGTON, D. C., kovo 10. — Atstovų buto teisminė komisija nusprendė, kad tarymas bylos dviejų atstovų buto narių, apie kuriuos Chicago grand jury patyrus, kad jie ėmę kyšių, būtų paliktas teisingumo departamentui žinioj.

### Atsisakė sumažinti taksus

WASHINGTON, D. C., kovo 10. — Atstovų butas atmetė įneštą rezoliuciją, kuria reikalaujama, kad šiemet sumokėtini pajamų mokesčiai būtų 25 procentais sumažinti.

### Anglijos konservatorių susirūpinimas

Jie kalba apie MacDonald'o valdžios puolimą, bet ir bijo, kad naujais rinkimais darbininkų partija nelaimėtų absoliučios balsų didžiumos.

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Politiniuose tiek liberalų tiek konservatorių rateliuose jau pradėdama kalbėti apie tai, kad ligi liepos mėnesio pasibaigiant Anglijoj turėtų įvykti vėl naujo parlamento rinkimai.

Darbininkų valdžia, be abejo, teks sunkių, kritingų dienų gyventi, bet dėl to jos drąsa, jos pasiryžimai savo darbą dirbti nė kiek nemažėja. Į opozicijos pranašavimus, kad kurią dieną — ir gal ta diena visai, girdi nebetoli — darbininkų valdžia busianti sumušta, darbiečiai kaip ir visai nekreipia dėmesio.

Ministeris pirmininkas MacDonaldas ir jo kolegos šitokių savo oponentų pranašavimų apie darbininkų valdžios puolimą žiūri tik kaip į didelį konservatorių susirūpinimą dėl darbiečių populiarumo, — populiarumą ne tik paprastoj darbo žmonių visuomenėje, bet ir daugely atvejų, pačioj aristokratijoj. Toks, pavyzdžiui, incidentas kaip kad atsitikęs praeitą šeštadienį, kur ministris pirmininkas MacDonaldas ir J. H. Thomas važinėjo kartu su Wales'o princu ir Yorko kunigaikščiu į Wales'ą ir ten visi kartu lankėsi į didesio futbolo rungtynes, konservatoriams duoda nemažą tužbos ir susirūpinimo.

### Konservatorių susirūpinimas.

Konservatoriams atrodo, kad jau atėjęs laikas baigti visas kalbas apie fair play — apie pilietinę sandorą su naujais ir „nepatyrusiais“ ministrais, kurie vis daugiau įsigyja visuomenės užuojautos ir pritirimo. Jeigu tam jų populiarumui veikiai nebus padarytas galas, ko gero jie savo puolimą parlamente taip rupestingai ir bukliai mokėsį pastatyti, kad po to naujais rinkimais darbininkų partija galėsianti laimėti absoliučią balsų didžiumą.

Be kitų, šią savaitę darbiečiams teks išbandyti savo stiprumą propnuojamo nuomos apribojamojo įstatymo klausimu. Komisija turės įnešti parlamentan bilių, kuriuo einant nuomos kontrolė turėtų būti pagilinta iki 1928 metų, sumažinant leidžiamą nuomos pakilimą aukščiau 1914 metų normos nuo 40 ant 25 procentų, ir leidžiant namų savininkams atsaikyti nuomotojams būtų tik tuo atveju, jei savininkas patsai nori jame apsigyventi. Darbiečiai mano, kad komisija bus tą bilių puseitina apkarpius, bet jie pasirodė tvirtai kovoti, kad palikus bent vieną ar du punktus, kuriais būtų duota nuomotojui teisė pasilaikyti nuomąją butą tol, kol jis nuomą moka, nežiurint, kad buvo savininkas ir nebeonorėtų jam nuomoti.

Be to konservatoriai ir liberalai tikisi, kad patys darbiečiai jiems padėsį pakisti koją MacDonald'o valdžiai. Jie mano, kad patys darbo partijos atstovai parlamente imsią žudyti kantrumą, kad iki šiol nieko dar didesnio nepadaryta nedarbo klausimui išrišti. Jau septynios savaitės sukako kaip darbiečiai paėmę valdžią į savo rankas, bet nedarbo klausimas vis dar tebėgas vienas opiausių, — valdžia nesugebėjus prvesti jokios naujos reformos, kuria būtų buvęs sumažintas šaly nedarbas.

### Rinkimų kovo Italijoj

Fašistai užtikrinti laimėjimu. Kovą veda tik su demokratijos šalininkais. Komunistai fašistų laikomi draugais, nes ir jie stoja už diktaturą.

ROMA, Italija, kovo 10. — Mussolinio valdžia stropiai ruošiasi ateinantiems parlamento rinkimams, ir kandidatų sąrašai jau paruošti. Kiekvienam yra aišku, kad rinkimai bus pravesiti taip, kaip diktatorius Mussolini nori, taigi kad rinkimus laimės fašistai. Valdžios sutaisytuose kandidatų sąrašuose, tiesa, yra ir „neaiškių“, bet jie sudaro tik apie vieną trečdalį ir, pagaliaus, jie nebutų įtraukti į sąrašus, jei Mussolini būtų pabejojęs dėl jų neįtikimumo.

Tik dvi partijos turinčios savo sąrašus visuose rinkimų apskrčiuose — konservatyvieji socialistai ir populistai arba tiesiai sakant klerikali partija — yra fašistų laikomos ir vardiama kaip „pragaistingos“. Tuo tarpu kairiųjų revoliucinių partijų, kaip maksimalistų ir komunistų, fašistai „pragaistingomis“ nelaiko. Patsai Mussolini neseniai pasakė, kad konservatyvieji socialistai ir populistai esą pavojingiausi. Tų partijų kandidatai esą eina programai, reikalaujančią demokratijos, tuo tarpu kai maksimalistai ir komunistai atvirai skelbia diktaturą.

Vatikanas skelbiasi, kad jis esąs visai neįtralus politikoj, tuo tarpu fašistams pritarantieji katalikų elementai kovoja su katalikais populistais. Kunigas Sturzo, buvęs populistų partijos sekretorius ir dabar dar gabiausias jos vadas, yra griečiausiai nusistatęs prieš fašistus ir kelia balsą reikalaudamas, kad būtų atšaldyta visokio smurto ir dedama pastangų įgyvendinti demokratiją.

Centralinis fašistų komitetas oficialinai neva uždraudė fašistams, kad jie nevartotų smurto prieš politinius savo priešus, tačiau tas smurtas visur vartojamas. Iš įvairių vietų pranešama, kaip fašistai degina kitų grupių nominacijų peticijas ir vartoja ginkluotų priemonių neleisti įregistruoti rinkimų sąrašų.

### Muscle Shoals atiduodama naudot Fordui

WASHINGTON, D. C., kovo 10. — Kongreso atstovų butas šiandien 228 balsais prieš 142 priėmė bilių, kuriuo einant valdžios 100 milijonų dolerių nitratų ir jėgos projektas parduodamas automobilių fabrikantui Henry Fordui.

Kontrakto sąlygomis — patsai kontraktas turės būti aprobuotas senato ir karb sekretoriaus — Fordas garantuoja išlaikyti vieną nitratų įstaigą per 100 metų karb medžiagai gaminti, bet tuo tarpu jis tą įstaigą vartos gaminimui kas metai mažiausiai 40,000 tonų nitratu, iš kurio būtų galima produktuoti 2 milijonų tonų trąšų. Ta trąša būtų parduodama fermeriams (ukininkams) aštuoniais centais brangiau ne kad moka jos pagaminimas, ir tas pelnas eina Fordui.

### MOTERŲ DARBO ĮSTATYMAS PATVIRTINTAS

WASHINGTON, D. C., kovo 10. Aukščiausios Jungtinių Valstijų Teismas pripažino, kad New Yorko valstijos priimtasis įstatymas moterų darbo valandoms reguliuoti yra konstitucinis.

### Rusų emigrantai įširdę

Kam Italijos valdžia atidavus senuosius Rusų ambasados rumus bolševikams.

PARYŽIUS, kovo 10. — Rusų emigrantai Paryžiu bausiai pasipiktinę, kad Italijos valdžia, prieš pat pripažinimą sovietų valdžios, atėmė iš „senosios valdžios“ buvusius caro ambasados rumus Romoj ir dabar atidavė juos bolševikams. Sako, kad be jokio įsipėjimo Italijos policija, kartu su dviem bolševikų valdžios agentais, atėję ambasadon užgrobė visus archyvus, išmetė laukan visus buvusius rusų valdininkus, kurie iki tam laikui turėjo draugingus diplomatinis santykius su Italijos valdžia, ir atidavę bolševikų atstovams rumus ir archyvus.

Tuos archyvuose randasi taip pat visi dokumentai apie „baltųjų“ organizuotą ir vestą bei vedamą kampaniją prieš sovietų valdžią. Tie dokumentai tai gal išduoti daugelį bolševikų priešių, kurie dabar gyvena Rusijoje ir kurie dėl to gali but suimti ir sušaudyti.

### Francija daro pastangų sulaukyti savo valiutos smukimą

PARYŽIUS, kovo 10. — Ministrų kabinetas šiandien nusprendė, kad Francijos pinigynas jokia būdu nebeturės daugiau iškoti ir imti paskolų, dargi ne karb sunaikintų sričių atstatymo reikalamas. Nutarta taip pat jokia būdu neleisti pinigų infliacijos.

Francijos Banko direktoriai turėjo pasitarimą su respublikos prezidentu Millerandu ir pradžioje jam paminėjus banko kooperaciją su valdžios pastangomis sulaukyti Francijos valiutos kritimą. Tuo tikslu bankas tuojau paleido Paryžiaus biržoje stambių sumą Anglijos sterlingų, del ko jų vertė buvo kiek sumažinta — svaras nuoko nuo 117.60 ant 114.60 frankų.

### Bolševikų banko prezidentas pasmerktas

Krasnoščokovas rastas kaltas dėl naudojimos valdžios banko pinigais ir pasmerktas šešeriems metams kalėjimo.

MASKVA, kovo 10. — Aleksandro Krasnoščokovo (kurs „lojariaudamas“ kita kart Chicagoj vadinosi Strotter Tobinson) byla pabaigta. Teismas pripažino jį kaltą esant dėl „nederamo naudojimos“ Sovietų valdžios pramonės banko pinigais ir pasmerkė jį šešeriems metams kalėjimo, kur jis turės sėdėti atskirai vieną vienas už darytas.

Jo brolis Jokubas, kuriam Krasnoščokovas „skolino“ banko pinigų įvairioms spekuliacijoms, pasmerktas trejiems metams kalėjimo, o kiti trys jį sėb rai, irgi to banko valdininkai — Berkovič, Volinski ir Soloveičik — gavo nuo vieno iki dvejų metų kalėjimo.

Jau laikas išpildyti Income Taksų blankas. Naujienos patarnauja kasdieną, nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakare.

### Rusų valstiečiai esą priešingi Sovietų valdžiai

BERLINAS, kovo 8. — Rusų valstiečiai vis dar tebesą nepalankiai nusistatę prieš „darbininkų valdžią“.

Šitaip skelbia ne koks bolševikų priešas, bet patsai Feliksas Dzeržinskis — „čekos“ galva ir naujasis ekonomijos reikalų diktatorius. Savo kalboj, kurią jis laikė visos Rusijos pramonės ir prekybos kongrese, Dzeržinskis pripažino, kad visi bandymai suartinti darbininkus su valstiečiais, su ukininkais, sudaryti tarp jų drauginęsius santykius, lig šiol visai nepavykę. Didelė del to kaltė dalis, jo įsitikinimu, puolanti ant valdžios pramonės ir prekybos vedėjų, valdininkų. Ir jis pagrūmojo, kad jis imsis grieštai kovoti su visais tais, kurie vien tik savo asmens interesais tesirupina ir dar šiek tiek paboją reikalų tų įstaigų, kuriose jie dirba, bet visai užmirštą partijos reikalus.

Toj pačioj savo kalboj Dzeržinskis, kurs iki pestarojo laiko buvo taip pat geležinkelijų komisaras, pripažino, kad Rusijos geležinkeliai vis dar duoda didelių nuostolių. Kaip dideli tie nuostoliai, Dzeržinskis nepasakė, bet Maskvos laikraščių andais paskelbtomis žiniomis Rusijos geležinkeliai praėjusiais metais gavę iš valdžios 120 milijonų aukso rublių subsidijos.

Pagaliau Dzeržinskis skundėsi kad, girdi, „mes, komunistai, iki šiol dar neišmokome prekiauti. Privačiai kapitalistai savo prekes parduoda ukininkams 50 procentų pigiau ne kad valdžios pramonė“. Ir jis pagrūmojo, kad tos valdžios pramonės įstaigos, kurios nesugebėsį savo gaminių pigiai parduoti, busią panaikintos.

Daugely miestų valdžia paskyrė t. v. maisto diktatorius, kurių uždavinys bus žiūrėti ir surasti priemonių kovai su nuolat kilančiu gyvenamųjų reikmenų brangumu.

### KLADIZIOJO 45 DIENAS VANDENYNE

Keturi japonų žvejai išgelbėti 1000 mylių nuo kranto.

Norvegų garlaivis Thordis, plaukias Ramiuoju vandenynu į San Francisco, apie 1000 mylių nuo kranto pastebėjo apūžusią valtį su keturiais žmonėmis. Jiems tuojau duota pagalbos. Pasirodė, kad tai buvo keturi japonų žvejai. Jų valčiai dėl audros nukentėjus, per 45 dienas vilnys nešiojo juos vandenynu.

### Iš kapų atkasę įstatymą

Ir tą įstatymą taikant per vieną dieną areštuota 14,000 „piktadarių“.

JERSEY CITY, N. J., kovo 10. — Bažnyininkai prikėlė iš numirusių 1798 metais išleistą New Jersey's valstijoj taip vadinamą „mėlynąjį įstatymą“, kuriuo aštriai draudžiama žmonėms šventadieniais ką nors veikti, kokios pramogėlės turėti. Prikėlė iš numirusių ir privertė vyriausybę žiūrėti kad tasai įstatymas būtų dabar vyknamas.

Praeitą sekmadienį to įstatymo vykinimas davė gausaus vaisiaus: suareštuota keturiolika tūkstančių piliečių — piktadarių: barberių, kam barzdą skutė, aptiekininkų, kam sergančiam vaistų pardavė, vaistų, pyragaičių pardavinėtojų, vaikų — laikraščių pardavinėtojų — ir daugybę panašių „kriminalistų“.

Teatrai, koncertai, krutamių paveikslai — sekmadieniais turi but devyniais raktais užrakinti.

Zmogus išalkęs negali valgyklon nueiti pavalgyti: uždrauta.

Pamatę vaikučius kaulukais žaidžiant policistas labai kreivai žiūrėjo; šį syk nieko dar jiems nedarė, bet ateinantį sekmadienį grumoja ir jie busią velkami prieš teisėjo majestotą kaip kriminalistai...

### PASKENDO LAIVAS. — 17 ŽMONIŲ IŠGELBĖTA.

NEW YORK, kovo 10. — Plaukias iš Gotenburgo, Švedų-Amerikos linijos garlaivis Kungsholm Atlantiko vandenyne, apie 200 mylių nuo Halifaxo, išgriebė iš vandens ir tuo būdu išgelbėjo nuo mirties septyniolika jūrininkų — paskendusio laivo Obernai įgulos žmonių.

### PINIGŲ KURSAS

Vakar, kovo 10 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

|                          |         |
|--------------------------|---------|
| Anglijos 1 sv. sterlingų | \$4.27  |
| Belgijos, 100 frankų     | \$3.28  |
| Danijos, 100 markių      | \$15.42 |
| Italijos, 100 lirų       | \$4.20  |
| Francijos, 100 frankų    | \$3.74  |
| Lietuvos, 100 litų       | \$10.00 |
| Norvegijos, 100 kronų    | \$13.32 |
| Olandijos, 100 kronų     | \$37.00 |
| Suomijos, 100 markių     | \$2.54  |
| Švedijos, 100 kronų      | \$26.07 |

### ORAS!

Chicago ir apieilinkė. — Šiandien pusėtinai gražu. Vidutiniškas šiaurvakarių vėjas.

Saulė teka 6:08, leidžiasi 6:09.

## Prieš Velykas

### Apdovanokite savo gimines Lietuvoje Pasiųsdami koletą dolerių

Siūnčiamieji per Naujienas pinigai greitai nueina ir pinigai eiti išmokami doleriais Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ar jo artimiausiuose skyriuose, arba LITAIS paštoje, visuose skyriuose.

Norėdami pasiųsti pinigus Lietuvon, atsiųskite juos į Naujienas, išpirkę money order ant vardo Naujienos ir aiškiai parašykite kas ir kur Lietuvoje siūnčiamuosius pinigus turi gauti.

## NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

## PROTESTO MITINGAS PRIEŠ ATEIVYBES VARŽYMĄ

Visų Chicago lietuvių  
Protesto mitingas prieš neteisingą ateivybės varžymą įvyks

Nedėlioj, Kovo 16 dieną  
Lygiai 1 val. po piet.

C. S. P. S. SCHOOL SVETAINĖJE  
1126 W. 18th St.

Visi lietuviai be partijų ir tikėjimų skirtumo kviečiami atsilankyti.

Chicago's Liet. Imigracijos Komitetas.



## Kas Dedasi Lietuvoj

**KAUNO - BAŽNYČIOSE LIETUVIŲ LENKŲ KOVA TEBESITĖSIA TOLIAU.**

**Kaunas.** "Naujienuose" jau esu rašęs, kad Karmelitų bažnyčioje jau praėjusią vasarą prasidėjusi tarp lietuvių lenkų delto kova, kuri po 3 vasario toje bažnyčioje riaušių pasibaigė lietuvių laimėjimu.

Prasidėjusi Karmelitų bažnyčioje kova ten neužsibaigė, bet persimetė į kitas bažnyčias ir kaip matyti kad ji negreit ir pasibaigs. Toje bažnytinėje kovoje puolantiųjų iniciatyva iš lenkų paveržė lietuviai ir jie siekia tolimesnių laimėjimų.

Sekmadienį 17 vasario šv. Trejybės parapijos bažnyčioje pasikartoję tokios pat riaušės kokios buvo Karmelitų bažnyčioje 3 vasario. Butent, prieš sumą dar nesant lenkų giedojam ant viskų sulipo burelis lietuvių ir vietoje lenkų pradėjo giedoti lietuviškai "Pulkim ant kelių".

Lietuviams giedant vargonininkas išslyk negrojo vargonais bet jiems pareikalavus grojo, kol pagiedojo visą giesmą. Išėjus laikyti sumą kunigas matydamas kas dedasi ant viskų pakrapijęs sumą laikė nie giedotinė, bet skaitytinę, o vargonininkas vėl nustojo groti vargonais. Gi lietuviai, matydami kad kunigas laiko skaitytinę mišias, ėmė giedoti giesmes ir liepiamas vargonininkas jiems grojo vargonais ligi pabaigti giedoti.

Po mišių kunigas įlipęs į sakvylą perskaitė lenkiškai Evangeliją ir lietuviai jam nekludė. Betgi kada paskaitęs Evangeliją ėmė sakyti lenkiškai pamokslą, lietuviai pradėjo garsiai giedoti. Pamokslininkas palaukęs ilgoką laiką prašė lietuvių nūstoti giedojus, bet tas jo prašymas nieko negelbėjo. Tuomet ant viskų lydimas kelių lenkų atbėgo tos bažnyčios klebonas ir prašė lietuvių nutilti — štai išmėtinėdamas, kad jie neklauso netik jo—klebono, bet ir vyskupo nei popiežiaus ir galų rūsčiai užklauso: "Kas jums davė leidimą šiandien čia giedoti?" Ant tokio užklauso vienas iš lietuvių tokiu pat tonu klebonui atrėžė: "O kas tau čia leido lenkinti lietuvių ir vediotis lenkomamų šauką".

Klebonas nieko nepesęs nulipo nuo viskų, o lietuviai tęsė savo giedojimą ir neleido lenkamams sakyti pamokslą.

Laikė triukšmo nekurius daktos lenkės išsigančios bėgo iš bažnyčios šaukdamos, kad užpuolė lietuviai. Išėjus žmonės iš bažnyčios, kunigas išlipo iš sakvylas, o lietuviai liūvėsi giedoję.

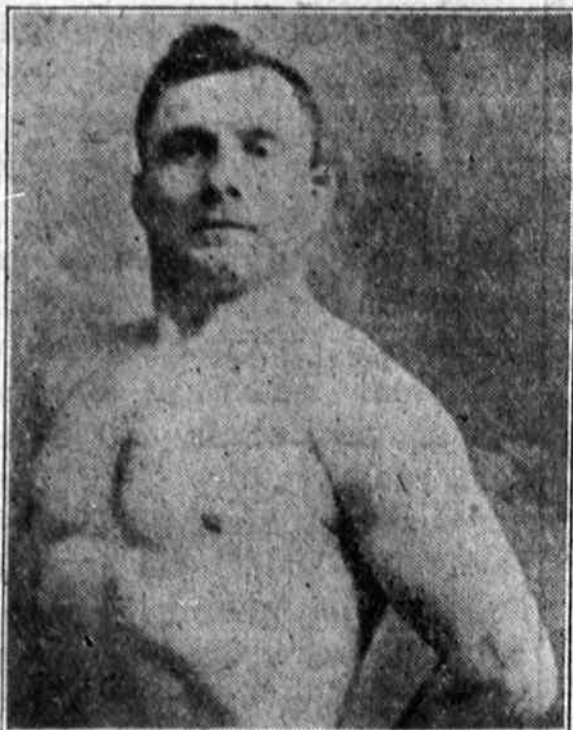
Prieš mišparus lietuviai iš anksto susirinko į bažnyčią ir savo giedojimais vėl neleido lenkamams giedoti.

Trejbės bažnyčioje lietuviai

delto sukėlė prieš lenkus kovą, kad toje bažnyčioje jiems pamaldoms ir pamokslui teduodavo laiko tik nuo 9 iki pusei 11 valandos ryto, o per visą dieną pridėdamos pamaldos atleikama vien lenkų kalba. Lietuviai nori, kad dabar skiriamas jų pamaldoms laikas būtų pritaikintas lenkam.

Kaip girdėti Kaune yra susidarius lietuvių karštų patriotų burelis, kuris esąs pasiryžęs apvalyti nuo lenkų kalbos visas netik Kauno miesto, bet ir priemiesčių bažnyčias. Matysime, kas iš to išeis.

—Lietuvos darbininkas.



**Joseph Gestautas**  
**ŠI VAKARĄ DIDELES RISTYNES**

Rengia  
DR-STĖ TĖVYNĖS M. NO. 1  
Kovo 11 d., 1924 m.  
School Hall Svet.,  
48tos ir Honore St.

Ristynės prasidės 8 val. vakare  
Duris atsidarys 7 val.

J. Gestautas, lietuvis sunkios vogos čempionas, su G. Mach, slavų čempionu.

Tony Hachas, lietuvis, su Jack Rouberts, vokiečių. Aug. Freimont ir John Koudis, pasaulio dručiausi lietuviai kilnos sunkias vogas ir risis.

Visiems yra verta pamatyti šiuos lietuvių drutuolius.

## Ristynes

Kovo 12 d.,  
Seredos vak.

įvyks ristynės, kuriose dalyvauš šie ristikai:  
**STEINKE su J. ROGACKIU**  
**POZELA su PARAGANTOS**  
o taipgi dvi kitos poros.  
Ristynes rengia Ch. Cutleris

**1 Regimente salėje**  
kampas 16-tos ir Michigan Ave.

## Mes esame įsitikinę

kad jūs reikalausite Borden's "Selected" pieno iš priežasties apsisaugojimo kuris pasidaro vartojant jį.

Užsisakykit  
Borden's  
"Selected"  
šiandien

**BORDEN'S**  
Farm Products Co. of Illinois  
Franklin 3110



**"JEI KLAUSIATE MANES  
TAI GERIAUSIAS  
CIGARETAS IŠ BILE  
KADA PADARYTU!"**

**Štai kur yra tikrai skirtingas gorsetas**



Jūs beveik negalite vadinti jį gorsetu, nes jis neturi stays, bet jis suteikia figurai labai gražias linijas, tai yra geriausias gorsetas koki jūs galite pirkti del drėsių dėvėjimo. Tas puikus gorsetas yra labai gerai sukirptas, ekstra ilgas apie šlaunis ir priekio, suteikia gerą palaikymą kur reikia be ekstra stays. Kaina \$3.25 iki \$5.00. Phone Sunnyside. Mes atsiųsime savo atstovą į jūsų namus jei mes turime jį jūsų apiešinkę. Mes reikalaujame lietuvių moterų, kad reprezentuotų mums. Pasimatytis su Mrs. R. Hanskat, 1943 Win-nemac Ave., Chicago, Ill.

Phone 77  
Automobiliai del visokių reikalų

**N. P. Mischler**  
PAGRABŲ DIREKTORIUS  
258 Park St., Kenosha, Wis.  
Koplyčia  
Ambulansas

**Tik ką atėjo iš Lietuvos**  
Kultūros No. 1 ir No. 2, 1923 metų, Kultūros No. 1, 1924 metų. Galima gauti Naujienuose ofise, 30 centų už kopiją.

**NUPIRK**  
Typewriteri arba  
rašomą mašinėlę



Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo giminei ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laiška ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.

Gaunamos  
**NAUJIENOS**  
1739 S. Halsted Str.,  
Chicago, Ill.

**PASISKUBINKIT UŽSIRAŠYT "DIRVA"**  
—nuo 25-to numerio

"DIRVOJE" spausdinama garsus viso pasaulio literaturoje Eugene Sue Romanas antgalviu "AMŽINASAI ŽYDAS." "DIRVOS" kaina metams \$2.00.

**NAUJAUSIOS KNYGOS IŠ LIETUVOS**

- TIK KĄ GAVOME NAUJAUSIŲ KNYGŲ IŠ LIETUVOS:**  
1) KURYBOS KELIAI, iliustruota. Kaina \$1.00  
2) GAIRĖS, Dvimenesis žurnalas, iliustruotas, — Nr Nr 1 ir 2. Kaina po \$1.00  
3) KAUNO Miesto ALBUMAS. 54 Kauno paveiksai. Kaina \$1.00.  
4) TRAUKINYS. Juozo Tyšlavos Eilės. Kaina 25c.  
5) KELIONE APLINK PASAULI I 80 DIENŲ, Julio Verno. Su Kalpoko pieštais paveiksais. Kaina \$1.00.  
6) ANT POLITIKOS LAKTŲ. Politimo Saržo Albumas. 33 spalvoti paveiksai. Piešė Adomas Varnas. Tekstą parašė Vaisgantas. Kaina \$2.00

Agentams nuleidžiamas nuosimti. REIKALAUJAME AGENTŲ VI-SUOSE MIESTUOSE. Geros sąlygos.  
Smulkesnis tų knygų aprašymas tepa DIRVOJE.  
Užsakymus su pinigais siųskite sekančiu adresu:

**"DIRVA"**  
7907 Superior Avenue Cleveland, Ohio.

## DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir  
Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kas-tink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienuose ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienuose ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriamo bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

**NAUJIENOS**  
Teisių Skyrus

1739 So. Halsted St.  
Chicago, Ill



Skausmai MUSKULUOSE  
Gėlimas SANARIUOSE  
REUMATISMI Skandėjimai  
Tuojaus pasisalinis nuo tavęs, kaip tik nusipirksi buteliuką  
**MESKOS BALSAMO**  
(Bear Balm)

ir vartosi pagal nurodymą, kaip ir daugelis tukstancų kitų, kenčiančių vartojo ir vartoja.  
Jeigu negausi tuos vaistus pas vietinį aptiekorių arba parduėją, prisiusk mums 35c. ir 5c. už pasiuntimą, mes tuojaus išsiųsim buteliuką Balsamo.  
**THE CENTRAL DRUG COMPANY,**  
24 E. Centre Street, Shenandoah, Pa.

Tel. Lafayette 4223  
**Plumbing, Heating**  
Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai  
**M. Yuška,**  
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

**Isermann Bros.**  
Krautuvė del vyru, vaikinių ir vaikų.  
214—216 Market Square,  
Kenosha, Wis.

**NORĖDAMI**  
PIRKTI, PARDUOTI AR MA-  
NYTI VISADOS KREIPKITES  
PAS MUS. TAS JUMS BUS  
ANT NAUDOS.  
**S. L. FABIONAS CO.**

**809 W. 35th St., Chicago**  
Tel. Boulevard 0611 ir 0774  
PADAROM PIRKIMO IR PAR-  
DAVIMO RASTUS.  
Pasekmingai siundiam pinigų ir  
Parduodam Laivakortes.

**K. GUGIS**  
ADVOKATAS  
Miesto ofisai  
127 N. Dearborn St., Room 111-12  
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6  
Gyvenimo vieta:  
8323 So. Halsted St.  
Tel.: Boulevard 1310  
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-  
viens vakarą, išskyrus ketverga.  
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

**JOHN KUCHINSKAS**  
LIETUVIS ADVOKATAS  
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.  
Telefonas Canal 2552  
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-  
redoj ir Pėntnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.  
Veda visokias bylas visuose tais-  
muose. Egzaminuoja Abstraktus  
ir padirba visokius Dokumentus,  
perkant arba parduodant Lotas,  
Namus, Farmas ir Biznius. Skoli-  
na Pinigus ant pirmo morgiiaus  
lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn, 9057  
**A. A. SLAKIS**  
ADVOKATAS  
Ofisas vidurmiestyj:  
Room 1726  
**CHICAGO TEMPLE BLDG.**  
77 W. Washington St.  
Cor. Washington & Clark  
Nauja Tel.: Hyde Park 3896

**JOHN I. BAGDZIUNAS**  
ADVOKATAS  
Veda bylas visuose Teismuose, Egzami-  
nuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir  
pardavimo Dokumentus ir Ingaliujimus.  
7 South Dearborn Street  
ROOM 1538 TRIBUNE BUILDING  
Telefonas Randolph 3261  
Vakarais: 2151 West 22 Street  
Telefonas Canal 1667.

**S. W. BANES, Advokatas**  
Val.: 9 A. M. iki 6 P. M.  
Room 909 Chicago Trust Building  
79 West Monroe Street, Chicago  
Telephone Randolph 2900  
Rez. 3203 So. Halsted St.  
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

**J. P. WAITCHES**  
LAWYER Lietuvys Advokatas  
Dienomis Room 514-516  
127 N. Dearborn St.  
Telephone Randolph 5684  
Vakarais: 10717 Indiana Ave.  
Tel.: Pullman 6377.

**A. E. STASULANI**  
ADVOKATAS  
Ofisas:  
1703 Chicago Temple Bldg.  
77 W. Washington St.  
Tel. Central 6800  
Cicero Panedėlio vak.  
1314 S. Cicero Av. T.Cicero 5036  
Bridgeport kitais vakarais  
3236 S. Halsted St. T.Boul. 6737

**V. W. RUTKAUSKAS**  
Advokatas  
29 So. La Salle St. Room 530  
Tel. Central 6390  
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.  
Tel. Yards 4681

**Leo Shevgzda**  
(Real Estate)  
Perkant, parduodant ar mainant  
namus kreipkitės prie musų.  
Taipgi apsaugojame nuo ugnies jūsų  
namus ir rakandus.  
Siundiam pinigų į Lietuvą.  
4917 W. 14th St.,  
Cicero, Ill.  
Office Phone Cicero 8223  
Res. Phone Cicero 6272

Plumingo ir Apšildymo Įrenginiai  
Osielio kainomis visiems. Pigiausi  
dabar radiatoriai ir boileriai. Jie bus  
branginti po balandžio mėnesio.  
**PEOPLES PLUMBING AND  
HEATING SUPPLY CO.**  
490 Milwaukee Ave. and  
461 N. Halsted St.  
Haymarket 1013, Haymarket 4221





### 6½% Pirmo Morgičio Aukšiniai Bonai

ant žemės, namų ir prirengimų ilgam laikui ant kontrakto ir lyso

United States Post Office Dept.

**T**AS bus didžiausias namas į vakarus nuo Chicago lyso per Paštos Ofiso Departmentą.

**95%** visų siunčiamų laišku į San Francisco bus perleidžiami per tą namą.

**V**ALDZIA mokės \$103,300 rendos į metus, tiesiai į New York Trust Company, Trustee, tie pinigai bus padėti į šalį del nuošimčių, taksų, apdraudos ir pataisymų, o kiti bus padėti į geležinį kapitalą del nupirkimo ir išsibaigimo bonų.

**N**AMAS bus iš fireproof konstrukcijos — cemento, plieno ir plytų, pastatytas pagal peržiūrėtų planų Paštos Ofiso Departamento.

**V**ERTĖ žemės ir namo bus daug didesnė nuo išleistų vertės bonų.

**T**OKS brangus namas yra apsaugojimas, užtikrintos iplaukos nuo "Uncle Sam" kaip savininko, ir duodama geria kaina 6½% palukany, padaro tuos bonus labai žymiu investimentu.

Ateikite arba rašykite del cirkuliorio ir lapo nurodant 10 priežasčių del pirkimo "Paštos Ofiso" Bonų.

Vardas \_\_\_\_\_  
Adresas \_\_\_\_\_

## JACOB KULP & CO.

INCORPORATED

33 S. La Salle St., Chicago Tel. Dearborn 8666

## ELEKTRA

šviestą ir pajogą suvedame į senus ir naujus namus, talpi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.  
A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.



### Į Lietuvą

Pirkite atvažiavimo laivakortes jūsų giminėms Lietuvoje. Kompanijos nuosavas ofisas Kaune gerai patarnauja visiems lietuviams pasiažieriams.

#### White Star Line

N. Y. — Cherbourg — Southampton  
Išplaukimai subatoriais. Didžiausi laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greitas susisiekimas su Baltijos portais.

#### American Line Su

**White Star Line** Skylin  
N. Y. — Plymouth — Southampton — Cherbourg — Hamburg  
Paprasčiai išplaukimai. Puikūs, dideli, greitai laivai. Greitas susisiekimas su Baltijos portais.

#### RED STAR LINE

N. Y. Plymouth — Cherbourg — Antwerp  
Nuolatiniai išplaukimai. Gera kėlonė. Nauji laivai Belgienland, Zealand ir Gothland (3 klasės).  
Viskas užrankinama, privatiškai pasidėjimai. Geras maistas ir visi patogumai. Atsišaukite prie vietinių agentų arba

Pasažierių Departamentas  
127 So. State St., Chicago, Ill.

## NORTH GERMAN LLOYD

Savaitiniai išplaukimai į LIETUVĄ per  
NEW YORK-BREMEN  
su labai gražiais laivais  
COLUMBUS - STUTTGART  
MUNCHEN  
ir ant vienos klasios cabin laivų. Daug pagerintas trečios klasios patarnavimas. Parankūs, uždaromi kambarynai del 2 ir 4 pasažierių, prie vietinių agentų, arba  
NORTH GERMAN LLOYD  
100 No. La Salle St., Chicago, Ill.

## IŠVENGTA OPERACIJA DRAUGAS PASAKE

### "NEDARYK JOS!"

Pabandykit Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound pirmiausiai. Patvirtintas geras patarimas.

Chicago, Ill. — "Tik porą eilučių ir noriu jums pranešti, ką Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound man padarė. Aš esu vedusi jau treji metai, lankiu daktarus ir gydyčiau du syk savaitę nuo mano skausmų kas savaitę. Aš bu-davo guliu lovoje tris ar keturias dienas ir daktaras budavo ateina ir įširškia kasžiną į mano ranką ir užmigdydavo mane, taip kad aš nekektėčiau skausmo. Bet galų gale daktaras man pasakė, kad aš turiu turėti operaciją, jei aš noriu turėti vaikų. Aš budavo atlan-kau drauge kuri turėjo pirmutinį kūdikį ir aš pasakiau jai, kad man reikės eiti į ligonbutį, ji man pasakė, 'nedaryk to!' Nueik ir gauk butelį Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound ir daugiau nereikalaus operacijos'. Mano vyras parnešė man tuoj vieną butelį. Dabar aš turiu du kūdikius. Tikėkit man, aš rekomenduojau Vegetable Compound bile moterei kuri turi kokią moterų ligą. Ji pagelbėjo man ir mano draugams". — Mrs. A. McAndrew, 1709 S. Morgan St., Chicago, Ill. Pardavimui pas aptiekorius visur.



Kovo 2 d. š. m. buvo rengiamos aidoblistų prakalbos, kur turėjo kalbėti Brijunas ir Griškėtas.

#### Aidoblistų "prakalbos".

Skelbimuose buvo garsinta, kad kalbės apie Anglijos Socialistų valdžią. Bet prakalbos neįvyko, nes publikos nesusi-rinko. Iš rengėjų davėsi su-prasti, kad būtų šmeižę Angli-jos valdžią, nes prie svetainės durų jau rietė kaip Anglijos da-bartinė valdžia sulaužė darbi-ninkų streiką su kariuomenės pagelba.

Gerai žmonės ir daro, kad į tokias prakalbas neina.  
— A. P. Serbas.



#### NEW YORK—HAVRE

ROCHAMBEAU ..... Mar. 29  
LA SAVOIE ..... Mar. 29  
PARIS ..... Apr. 2  
CHICAGO ..... Apr. 16  
NEW YORK, VIGO (SPAIN),  
BORDEAUX  
Rašykite del šiuolaikios aprašomos krovinių jaus vietinių agentų arba 100 North Dearborn Street, Chicago, Illinois.

## KORESPONDENCIJOS

### Brooklyn-New Yorko Žinios

Iš rubsiuvių susi-rinkimo.

Nutarė tvirti kriaučių kompanijas.

Vasario 27 d. įvyko lietuvių amalgameitų 54 skyriaus mėn. susirinkimas. Susirinkimas bu-vo gana skaitlingas; mat, daugelis buvo labai "susi-domėje" kompanijų tvėrimu. Iš kur tas klausimas mūsų žmonėms į galvas atėjo? Juk vos keletas mėnesių atgal visa unija, neiš-skyrus nei mūsų skyriaus, buvo pasinėrus darbe išnakinti pa-našias įstaigas. Organizacija išleido kruvas pinigų kovai su "korporacijomis" ir visokios rūšies kompanijomis panašio-mis į dabar besikuriantias, ku-rias šaime susirinkime mūsų skyrius oficialiai užgyrė. Bū-galima sakyti, tas darbas visiškai neužsibaigė ir štai mūsų skyrius vėl nutaria tvirti kom-panijas!

Dalykas bus veikiausia štai kame: pastaruoju laiku labai daug randasi lietuvių kriaučių be darbo ir be darbaviečių. Iš 44 lietuviams "priklausančių" dirbtuvių pasiliko tik apie pusė to skaičiaus; kitos išėjo iš biz-nio. Nauji žmonės biznio nesigriebia, nes šių dienų žiponų iš-dirbimas reikalauja gerai į-rengto biznio su moderniška mašinerija. Visa tai reikalauja daug lėšų, o pavienių žmonių tokių turtingų, kad galėtų tokį biznį įrengti nėra ir pažįstan-čių siuvimo amatą nėra. To-del ir susidarė pas žmones nuo-mone tvirti kompanijas; kad būtų galima gerai įrengti dirbtuvę su visomis naujausiomis mašinomis, o prie taip įrengtos dirbtuvės tikimasi bus galima gauti ir darbo. Mat, iš dalies ir tiesa, kad jeigu neturi dirbtuvės su moderniška mašineri-ja, tai geresnio darbo gauti ir negalima.

Dalykam šitaip stovint, per keletą savaikių buvo smarkiai vedama agitacija už kompa-nijas ir įvykus susirinkimui tapo nutarta tvirti ne iš daugiau kaip 9 kompanų. Kaip į šį da-lyką atsineš New Yorko orga-nizacija dabar nėra žinios.

Susirinkime veik niekas prieš kompanijų tvėrimą nei nekal-bėjo. "Žymiausi" ir vadovau-janti žmonės, net Unijos virši-ninkai sėdėjo ant dviejų kedžių. Net ir apmokamas biznio agen-tas irgi kalbėjo labai prielan-kiai. Jei kuris ir kalbėjo prieš, tai argumentus statė tik del pašaipos. Sumanymai kompa-nijų tvėrimo ir atidarymas dis-kusijų už kompanijas prasidėjo iš taip vadinamų "susipratusių darbininkų"-komunistų. Orga-nizacijai smugis.

Šiame susirinkime paaiškėjo, kad lietuvių lokale iš 2000 narių pasiliek tik apie 1,100.

# Naujienu Ekskursija LIETUVON

## Gegužio mėnesyje

### Gražiausiame laike GERIAUSIU LAIVU

Lydės

## Gerai patyręs palydovas

Tai bus smagi ir linksma kelionė važiuojantiems apsigyventi arba 6 mėnesiams at-lankyti savo gimines.

Kurie nesate Amerikos piliečiais, kuogrei-čiausiai rašykite savo giminėms Lietuvon, kad prisilystų gimimo metrikus, arba atsi-lankykite į Naujienų Ofisą, o mes išreika-lausime. Be gimimo metrikų negalima gau-ti užsienio paso.

Nepiliečiams sugrįžimas užtikrintas.

Mūsų atstovas praleis Lietuvoj 3 mėne-sius, kad sutvarkyti ir pagreitinti atkeliavi-mą tų, kuriems yra laivakortės išsiųstos.

Mūsų atstovas palengvins kelionę senų tė-vų važiuojančių pas vaikus, moterų su vai-kais pas vyrus, nepilnamečių vaikų pas tė-vus.

Vaikinai gali važiuoti Lietuvon apsigyventi ir sugrįžti jau vedę.

Visais šiais reikalais kreiptis asmeniškai, arba laišku:

NAUJIENOS  
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

## Garsinkities "Naujienose"

Tel. Wentworth 4159

# LAZAR & CO.

DIDŽIOJI KRAUTUVĖ IR WAREHOUSE

142-144-146-148-150-152-154 W. 63rd St.

Kensington Skyrius  
11565 Michigan Ave.

So. Chicago Skyrius  
9275 So. Chicago Ave.

Mes turime pilną pasirinkimą plumbingo ir apšildymo įrengimų visuomet ant rankų.

Paipais nukertame ir sujungiame pagal jūsų išniravimą. Mūsų 63 gatvės yardas talpi turi pilną pasirinkimą antrarankių, plumbingų, apšildymo ir elektriskų reikmenų.

Mes dastatome bile kur.

# Lietuviai Daktarai

Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

#### DR. A. J. BERTASIUS

3464 So. Halsted St.  
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.  
Tel. Boulevard 5913  
Residencija, 3159 So. Union Ave.  
Tel. Yards 1699

#### DR. S. BIEZIS

Gydytojas ir Chirurgas  
2201 W. 22 St., kampa Leavitt St.  
Phone Canal 6222  
Res.: 3114 W. 42 St. Phone Lafay-ette 4988. Ofiso valandos: 1-4 ir 7-8, nedėlioj 10-12 diena.

#### A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.  
Tel. Kenwood 5107  
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

#### DR. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas  
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.  
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

#### Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas  
3303 S. Morgan St., Chicago.  
Telephone Boulevard 2160  
Valandos: Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

#### DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas  
25 W. Washington St.  
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto  
Telephone Central 8066  
1524 Wabasha Ave.  
Humboldt 1098  
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro  
Residencijos tel. Kedzie 7715

#### DR. M. T. STRIKOL'S

Lietuvis  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
4601 So. Ashland Ave.  
Tel. Boulevard 7826  
Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8, Ned. 10 iki 12  
Nami 6641 S. Albany Ave.  
Tel. Prospect 1930  
Valandos pagal sutartį

## Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampa 31 gat.

Tel. Yards 1119

Baigusi akuše-rijos kolegiją; ilgal praktika-vusi Pensyl-vanijos ligo-n-bučiuse. Sazi-ningai patar-nauja, visokio-se ligose prieš-gimdymą, laike-gimdymo ir po-gimdymo.

Už dyka pata-rimas, da ir ki-tokiuose reika-luose moterims ir merginoms, kreipkitės o ra-site pagalba. Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.



## M. WITKOWICZ BANIS AKUŠERKA

Tel. Blvd. 3188



Turiu patyrimą, kasėmingal patarnauju moterims prie gimdy-mo kiekvienam atsitikime. Teikiu ypatingą prižiūr-jimą. Duodu pa-tarimus moterims ir merginoms dy-kai.

3113 South Halsted St.

## DR. HERZMAN

—IS RUSIJOS—

Gerei Lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chir-gurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chioniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal nau-jausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4186

3410 So. Halsted St.

Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

## DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metų

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiovyos

Moterikų, Vyriakų ir

Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki

5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėliomis nuo 10 valan-

dos ryte iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2886

Telephone Yards 0994

## DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 de-

na, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 va-

karo. Nedėliomis nuo 10 iki

12 diena.

## DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 S. Loomis, kampa 18 ir Blue

Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4

po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

## DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 diena

ir 6:30 iki 9:30 vakare

4608 S. Ashland Ave.,

netoli 46th St., Chicago, Ill.

## DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6

iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8

iki 2 val. po pietų.

## Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moterikų, Vyriakų,

Vaikų ir visų chioniškų ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago

arti 31st Street.

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet,

7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

## Dr. Benedict Aron

Ofisas 3804 S. Kedzie Ave. Phone

Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak.

Residencija 3150 W. 63 St. Phone

Prospect 0610. Valandos 10-12 ry-

to, 7 iki 8:30 vakare. Del specialų

sutarių telefonuokit Prospect 0610

## DR. E. F. GARNITZ

Residencija

3149 So. Morgan St.,

Valandos nuo 8 iki 10 val. r.

nuo 12 iki 2 ir nuo 8 iki 9

Telefonas Yards 0867

## Dr. S. MONKIEWICZ

Rusiskas Daktaras

Gydytojas ir Chirurgas

3327 So. Halsted St.

Val. nuo 2 po pietų iki 5 valanzai

ir nuo 9 vakare iki 10

Phone Boulevard 0696



# NAUJENOS

The Lithuanian Daily News  
Published Daily, except Sunday, by  
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street  
Chicago, Ill.  
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:  
\$8.00 per year in Canada.  
\$7.00 per year outside of Chicago.  
\$5.00 per year in Chicago.  
3c per copy.

Entered as Second Class Matter  
March 17th, 1914, at the Post Office  
of Chicago, Ill., under the act of  
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus  
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ren-  
dovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,  
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakovų kainos:  
Chicagoje — per metus: \$8.00  
Metams — per metus: 4.00  
Pusei metų — 2.00  
Trims mėnesiams — 1.50  
Dviem mėnesiams — 1.00  
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per neštotojus:  
Viena kopija — 3c  
Savaitė — 75c  
Mėnesis — 1.75

Savienyose Valstijose, ne Chicagoje,  
paštu:  
Metams — \$7.00  
Pusei metų — 3.50  
Trims mėnesiams — 1.75  
Dviem mėnesiams — 1.25  
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsieniuose:  
(Atpiginata)  
Metams — \$8.00  
Pusei metų — 4.00  
Trims mėnesiams — 2.00  
Dviem mėnesiams — 1.50  
Vienam mėnesiui — .75

## Paramos verti dalykai.

Visi socialistai ir socialistų  
simpatizatoriai privalo  
tapti Lietuvos Socialdemo-  
kratų Partijos rėmėjais.

Visi pažangieji žmonės  
privalo remti Mariampolės  
Realę Gimnaziją, Lietuvos  
Mokytojų Profesinę Sąjun-  
gą ir tas įstaigas, kurias ji  
palaiko.

Doleris, kitas beveik kiek-  
vienam amerikiečiui ne-  
daug reiškia. Išleidžiamas  
juk nepalyginamai dides-  
nės sumas visai tuštiems  
dalykams. Bet Lietuvoje  
tais doleriais galima daug  
naudos padaryti.

## Partijos ir kultūros darbas.

Jau ne kartą nurodinėjo-  
me šioje vietoje, kad kultu-  
ros darbe pažangioji Ame-  
rikos lietuvių visuomenė  
gali ir privalo veikti išvien.  
Ką tečiau daryti su parti-  
jų skirtumais, kurie reiškia-  
si toje visuomenėje?

Ar juos reikia naikinti?  
Ne; partijos kaip buvo, tegu  
taip ir pasilieka. Socialis-  
tas negali reikalauti, kad at-  
sižadėtų savo nuomonių  
sandariečiai — tautininkai,  
taip pat kaip ir pastarieji  
negali reikalauti, kad socia-  
listai atsižadėtų savo įsitiki-  
nimų. Negalima reikalauti  
nei, kad pasiliautų partijų  
kova.

Bet partijos turėtų buti  
savo vietoje. Jų nereikia  
kišti į tuos dalykus, kuriuo-  
se visų pažangiųjų žmonių  
nuomonės gali susitaikyti.

Pas mus tarp pažangiųjų  
žmonių praktiškai nėra  
sambių nuomonių skirtumų  
bendrąsiais kultūros ir ap-  
švietos klausimais. Mes vi-  
si norime, kad pas mus kil-  
tų apšvieta, ir visi manome,  
kad ji turi buti tokia, kokios  
reikalauja nesuvaržytas  
prietaras protas. Kodėl  
taid mes negalėtume visi

kartu steigti mokyklėles  
(kur yra galima), rengti  
paskaitas, dėti aukas Lietu-  
vos apšvietos reikalams ir  
t. t.?

Daryti tą darbą kiekvie-  
nai srovei skyrium nėra jo-  
kios prasmės. Tik jėgos be  
reikalo gaisinama ir, kas  
dar blogiau, be reikalo ke-  
liama kivičiai tarpe veikė-  
jų, kurie tuo darbu užsiima.

Ryškus tokių kivičių pa-  
vyzdys yra So. Bostone. So-  
cialistai ir jų šalininkai te-  
nai yra įsteigę Mokslo  
Draugiją, kuri turi mokyk-  
lą vaikams ir rengia kas  
sekmadienį paskaitas suau-  
gusiems. Sandariečiai mė-  
gina panašų darbą daryti,  
bet jie daro jį skyrium ir  
Mokslo Draugijos darbą  
niekina. Kam nauda iš tos  
konkurencijos? Žmonėms,  
kurių labai tas apšvietos  
darbas yra daromas, nau-  
dos, žinoma, nėra. Abiejų  
srovių jėgas sujungus, įsai-  
butų sekmingesnis.

Partinės konkurencijos  
įsivyravimas apšvietos ir  
kultūros darbe kenkia vi-  
sam kam. Štai, jau keletas  
mėnesių eina agitacija dėl  
Mariampolės Realės Gim-  
nazijos parėmimo. Ar daug  
ji davė vaisių? Ne. O ko-  
del? Todėl, kad partijos ir  
spauda, kuri joms tarnauja,  
žiūri į tai, kaip į "sveti-  
mą" joms dalyką. Ot, jeigu  
tą reikalą būtų galima pa-  
naudoti tos arba kitos par-  
tijos reklamai, tai būtų kas  
kita: tuomet įsai pasida-  
rytų didelis dalykas, pasi-  
piltų laikraščiuose karšti  
atsisaukimai, atsirastų kal-  
bėtojai, tvertūs komitetai,  
prasidėtų maršrutų rengi-  
mas ir t. t.

Bėda tečiau, kad tas rei-  
kalas (kaip ir daugelis kitų)  
nėra partinis ir partijos  
firma dengti jį negalima.  
Ar tad delto įsai turi buti  
pleistas?

Partija yra politinio vei-  
kimo aparatas. Norint po-  
litikoje veikti, be jos apseiti  
negalima. Vienok ir politi-  
koje yra daug klausimų,  
kuriais įvairios partijos su-  
sitaria tarp savęs. Kuomet,  
pav. klerikalai Lietuvoje pa-  
sikėsino sugriauti savival-  
dybes, tą jas ginti šoko ir  
socialdemokratai ir valstie-  
čiai liaudininkai, nežiūrint  
to fakto, kad pirmieji yra  
opozicijoje dabatinei val-  
džiai, o antrieji dalyvauja  
valdžioje.

Tuo labiau galima ir rei-  
kia įvairių partijų žmo-  
nėms veikti sutartinai ne-  
politiniais klausimais. Atė-  
jo lakas amerikiečiams apie  
tai rimtai pagalvoti.

## Poincare nori kautis

Pasijuto esąs parlamento at-  
stovu žodžiais užgautas. Bet se-  
kundantai nusprendė kitaip.

PARYŽIUS, kovo 8. — Atsto-  
vas Gaston Le Provost de Lau-  
nay savo kalboje parlamente pa-  
sakė žodžių, kuriais premjeras  
Poincare pasijuto esąs labai  
užgautas ir jis išaukė atstovą  
de Launay kautis. Abiejų pusių  
sekundantai susijė apsvartė  
incidentą ir nusprendė, kad at-  
stovo žodžiuose nebuvo nieko  
tokio, kas būtų tikrai galėję už-  
gauti premjero garbę. Del to  
kautynės greičiausia nebeįvyks.

# Sveikatos Skyrius

Veda Dr. A. J. Karalius

Pastaba. Sveikatos skyrių veda Dr. A. J. Karalius. Įsai per  
"Naujienas" atsako visus spaudoje galimus atsakyti klausimus sveika-  
tos srity. Meldžiamės visus klausimus ir raštus sveikatos reikalais siųsti  
Dr. Karaliui per "Naujienas" arba tiesiai daktarui šiuo adresu:  
Dr. A. J. Karalius, 3308 So. Morgan str., Chicago, Ill.

## Ligos

Čionai kalbėsime tikrai apie  
tokias ligas, kurias sukelia bakte-  
rijos ir joms giminingi perai.  
Visi žino, kad žmonės serga,  
bet ne visiems aišku kiek blogy-  
bių bei nuostolių ligos padaro.  
Paskutinių statistikų duomenimis  
Suvienyose Valstijose visu-  
met serga 3,000,000 žmonių, ku-  
rių 1,000,000 yra darbininkų  
(duoneplnių). Apskaičiuoja-  
ma, kad šitų žmonių nuostoliai  
siekia virš 5,000,000 dolerių  
per metus. Čia nepriskaitoma  
daktarų ir aptiekių bilos, ku-  
rios sudaro dar didesnę sumą  
dolerių. Vienas rimtas veikė-  
jas tvirtina, kad kas metai Suv.  
Valstijose ligos padaro ne ma-  
žiau pusės biliono dolerių nuo-  
stolių, kurių didesnė dalis yra  
išvengtiną, t. y. nereikalingą.

Istorija sako, kad laike ispa-  
ny-amerikonų karo daugiau  
žmonių žuvo nuo ligų, negu nuo  
kulkų. Paskutinio karo mobili-  
zacijos įrodė, kad daugiau žmo-  
nių netinka tarnybai dėl ligų,  
negu dėl visų kitų priežasčių.  
O influenza nužudė daugiau  
žmonių, negu armijose ligos ir  
kulkos.

Visų valstybių įvestos karant-  
inos reiškia, kad ligomis apsi-  
krečiama. Jei apsikrėtimo nie-  
kas nepaisyty, tai vargiai būtų  
galima šioje žemėje gyventi.  
Visi apsigirtute, tukstančiai  
mirtų kaip musės. Civilizuotų  
šalių valstybės supranta apsi-  
krėtimų reikšmę. Medicinos  
personalas atlieka svarbius dar-  
bus visose tinkamose organizuo-  
tose draugijose. Sveikatos de-  
partmentai daugiau žmonių  
saugoja, negu visi kiti departa-  
mentai.

## Žilųjų senovėje

Milijonių metų atgal gyvenu-  
si šioje žemėje gyvūnų kau-  
luose surasta žymių ligų, ypa-  
tingai visokių apaugų. Reikia  
ligos atsirado sykui su gyvu-  
nais. Nėra abejonės, kad džio-  
va, sifilis, širdies ligos ir tt.  
kankino ir pirmuosius šios že-  
mės žmones. Daug istisų veis-  
lių ligos sunaikino. Ligų būta  
žilųjų senovėje, tikrai jų būta  
kitokių. Musų laikuose ligas  
gaminančios bakterijos žilų se-  
novėj niekam blogo nedarė: jos  
tuomet galbut ir naudingos bu-  
vo. Vėliau joms tarsi nusibo-  
do ramiai gyventi, jos virto pa-  
razitais, pradėjo ligas gaminti.  
Musų laikų rimti bakteriologai  
pripažįsta, kad atatinamos sa-  
lygos iš nekenksmingų bakteri-  
jų padaro kenksmingas. Keitė-  
si gyvenimas, keitėsi aplinku-  
ma, keitėsi ir ligos. Ligos dar  
ir dabar turbut tebesikeičia.  
Nelabai senai sifilis išmarinda-  
vo visus atskirų kaimų gyventojus.  
Rusijoje, o dabar jau ir šita  
liga netoli smarki. Galbut  
žmonės pripranta prie ligų, gal-  
but ligos, taip sakant, dantis  
atsikanda. Musų gadynės in-  
dustrija pagamina šimtus įvairių  
ligų ir prirengia dirvą pa-  
prastoms ligoms, ypatinai  
džiovi ir širdies bei inkstų li-  
goms. Kitą vertus, kaip čia se-  
nai medicina virto mokslu, kaip  
čia senai surasta, kad džiova,  
sifilis ir daugybė kitų ligų paga-  
mina bakterijas. Sulyginamai  
nesenai visos ligos buvo skaito-  
ma velnio arba dievo dovano-  
mis. Dar ir musų dienose yra  
žmonių, kurie mano, jog ligas  
pagamina "piktos dvasios arba  
Dievas už nusidėjimus užlei-  
džia.

Bata ligų ir žilųjų senovė, jos  
marino žmones ir tuose laikuose  
se, kuomet žmonės dar protai-  
nemokėjo. Būta ligų dar se-  
niam, būta jų ir tuose laikuose,  
kuomet musų žemėje dar žmo-  
gaus nebuvo.

## Gyvūnų ligos

Mes daugiau žinome apie  
žmonių ligas, bet žinome, kad  
visi gyvi daiktai gali susirgti ir  
mirti nuo ligų, galbut išskiriant  
pačius mažiausius, apie kurių  
gyvenimą dar neturime užteki-  
nai žinių.  
Suv. Valstijų agrikultūros de-  
partmento žiniomis gyvūnų  
ligos kas metai padaro apie  
\$212,000,000 nuostolių, vabz-  
džiai kas metai sugadina me-  
džiū ir šiaip augalų apie \$62,-  
500,000 vertės. Paskutiniiais  
dešimtis metų Naujosios Angli-  
jos valstijose vabzdžiai miškuose  
ir šiaip augaluose padarė  
milžiniškų nuostolių. Bulvių li-  
gos pasižymėjo dideliu išsipla-  
tinimu. Bičių ligos sudaro tik-  
rą pavojų bitininkams; taippat  
įvairių paukščių ligos, gėlių li-  
gos ir tt.

## Kaip ligos pasidaro?

Nuodinga gyvatė įkanda gy-  
vūnui arba žmogui: abu suser-  
ga ir gali mirti. Gyvatės gal-  
voje yra didelė liauka, kuri ga-  
mina savo rūšies seiles t. y.  
nuodus. Sekamas pavyzdys pa-  
rodys kas pasidaro tokiai gy-  
vatei įkandus. Vienam zoolo-  
ginio daržo darbininkui įkando  
gyvatė į kairę ranką. Žalda  
greitai apžiūrėta ir nelaimingai-  
jam suteikta pirmoji pagalba.  
Įkastasai paimta lignoninė, kur  
jo kraujo tyrimas davė šitokius  
rezultatus: raudonųjų rutulėlių  
4,600,000 kubiniame centimetre,  
baltųjų — 14,040, hemoglobino  
(raudonosios kraujo medžiagos)  
95%. Už aštuoniolikos valan-  
dų kraujo paveikslas buvo šito-  
kis: raudonųjų rutulėlių 4,000,-  
000, baltųjų — 16,000, hemo-  
globino tik 75%. Ketvirtą  
dieną kraujas dar liesnis, bu-  
tent: raudonųjų rutulėlių jau  
tik 2,800,000, baltųjų 14,000,  
hemoglobino vos 60%. Šešto  
dieną raudonųjų rutulėlių tel-  
ko tik 2,000,000, baltųjų 12,-  
000, o hemoglobino vos 45%.  
Ligonis pagijo, bet negreitai su-  
stiprėjo.

Gyvatės nuodai naikina krau-  
jo raudonuosius rutulėlius ir  
hemoglobina. Hemoglobinas su-  
krautas kraujo raudonuose ru-  
tulėliuose. Hemoglobino dar-  
bas aiškus ir svarbus, butent  
įsai išnešioja deguonį (oksige-  
ną) visoms celėms. Juo mažiau  
hemoglobino, mažiau raudonųjų  
rutulėlių, juo daugiau pavojaus  
visam kūnui. Mums į smulkme-  
nas nesigilinant galima pasaky-  
ti štai kas: aiškus nuodas, į  
kraują įleistas, pagamina aiš-  
kus rezultatus.

Musmiriuose yra savo rūšies  
nuodų, kurie pagamina susirgi-  
mą, kartais mirtį. Musmirių  
nuodais apsvaigintas žmogus  
visuomet turi aiškių ligos žen-  
kų. Ir tie ženklai maž-daug vi-  
suomet vienodi.  
Augalų arba gyvūnų parazi-  
tai (bakterijos), apsigyvenę au-  
galo arba gyvūno kūne pagami-  
na ligas. Mums gerai žinomos  
ligos k. a. difterija, džiova, sifi-  
lis, influenza, druzys, tifus etc.  
pagaminamos bakterijų. Tyri-  
nėjimai aiškiai rodo, kad bakte-  
rijos pagamina toksinai va-  
dinamus nuodus, kurie savo ke-  
liu sukelia ligas.

Ligos sukeliančių bakterijų  
gamtoje visur randama. Dažnai  
bakterijų randama ir žmogaus  
kūne, nors ir sveikiausiam. Čia  
noroms nenoroms kyla klau-  
simas: kokių būdu žmogus pasi-  
luosuoja nuo ligų ir kodėl įsai,  
visuomet savo kūne bakterijas  
nešiodamas, nevisuomet serga?  
Pasveikimas ir atsilikimas  
prieš ligų perus supažindina  
mus su svarbiais gyvybos ma-  
šinės dėsniais. Ligos buvo ži-  
nomos žilųjų senovė, o vienok  
musų žemėje gyvena milijoni  
augalų, gyvūnų ir žmonių. Jie

atsilaikė prieš ligas arba joms  
visai nepasidavė. Gerai žino-  
ma, kad gyvi daiktai ir žmogus  
turi gimtą gabumą atlaikyti  
ligų atakas arba joms visai ne-  
pasiduoti; yra žmonių, kuriems  
jokia liga nekimba. Šioji jėga  
atsilaikyti prieš ligas vadina-  
si imunitetas. Tai viena visų gy-  
vų daiktų žymiausia ypatybė.  
Imunitetas, taip sakant, dvejopai  
veikia: suteikia kūnui jėgos  
koptis su parazitais ir su jų  
toksinais. Kartais gyvūnas pa-  
vargia atilaikyti prieš parazitų  
nuodus, o kartais prieš pačius  
parazitus. Pv. avis džiovos ba-  
cių nuodai labai greitai sunai-  
kina, o Gvinėjos kiaulaitės tu  
nuodų nelabai bijo. Vienok  
Gvinėjos kiaulaitė negali atsi-  
laikyti prieš pačius džiovos pa-  
razitus, o avis jų nelabai bijo.  
Delto ir sakoma, kad atsiliky-  
mas prieš parazitus yra vienas  
daiktas, o atsilikymas prieš jų  
nuodus kitas.

Jeigu gyvuose daiktuose yra  
natūrinės atspirties, tai kodėl  
jie serga? Čionais nėra vie-  
tos į šitą klausimą gilitis. Ap-  
lamai imant, galime pasakyti  
šitiek: kad apveikus gyvūno at-  
sparumą (imunitetą) parazitai  
turi būti stiprūs ir gyvūnas  
jiems lengvai pasiduodantis.  
Mes negalime aiškiai pasakyti,  
kodėl gyvūnas lengvai parazi-  
tams pasiduoda. Mes tikrai ži-  
nome, kad tulam laikui prashi-  
kus gyvūne pasireiškia aiškus  
ligos ženklai t. y. įsai suserga  
aiškia liga. Paskui liga savo  
laiku išnyksta. Visiems žino-  
mas faktas, kad žmonės nau-  
sveiksta, susirgę difterija, ty-  
mai, tifu, ir kt. parazitinėmis  
ligomis. Labai maža težinta  
kokių būdu ligonis pasveiksta  
kol 1789 m. Jenner bandė pa-  
mėgdžioti gamtą ir pagaminti  
dirbtinį imunitetą. Šiandien pa-  
siremiant Jennero ir kitų tyri-  
nėjimais ir darbais turime va-  
dinamą antitoksina. Jei gale-  
tume išimti iš ligos apimto kūno  
visus parazitus, tai nereiktų  
jokių bandymų su antitoksinais.  
Antitoksinas pripratina kūną  
prie nuodų atskiesto formol,  
kad tuo pačiu laiku kūnas pa-  
gamintų apsigynimo armiją  
jiems nuodams, kurie kūnui  
leidžiama.

Dabar šitokią apsigynimo ar-  
miją galima pagaminti ir kituo-  
se gyvūnuose; reikalui pris-  
ėjus (pv. difterija susirgus)  
imama toji armija, leidžiama į  
žmogaus kūną, ir liga sekmin-  
gai naikinama. Toki apsaugos  
armija ir yra vadinamas anti-  
toksinas. Įleistas į žmogaus  
kūną antitoksinas naikina tuos  
nuodus, kuriuos parazitai kėne  
pagamino. Jei be antitoksino  
kūnas pasiliuosuoja iš ligos, tai  
sakoma, kad patsai kūnas pasi-  
gamino užtekiniai antitoksino.

Dažnai pagijęs nuo difterijos  
asmuo savo gerklėje, nosy ir ki-  
tuose dar nešioja difterijos peru.  
Kosėdamas įsai tuos perus pa-  
leidžia oran. Pakliuvę kito  
žmogaus gerklėn tie difterijos  
perai gali pagaminti difteriją.  
Pirmas žmogus pajėgia atsilai-  
kyti prieš difterijos perus, jie  
jam jau nieka bloga padaryti  
negali; antrasi žmogus apser-  
ga difterija. Šitokiu būdu daž-  
nai platinama difterija.  
Tenai, kur jos visai nelaukta.

Neretai vieną kartą sirgęs ta  
pačia liga antru kartu nesergi.  
Galima sakyti kūnas atsime-  
na tuos pačius parazitus ir moka  
su jais tinkamai veikti. Vienok  
ne visai ir ne nuo visų ligų yra  
liuosi kadir antru kartu. Kar-  
tais antru kartu ta pačia liga  
dar lengviau susirgti. Kitą  
vertus visokis atsilikymas  
prieš ligas pareina nuo kūno  
stiprumo ir sveikimo. Stiprus  
žmogus visuomet greičiau pasi-  
luosuoja nuo daugybės ligų;  
dažnai ligos jų stačiai bijo.

Kalbant apie difteriją esame  
pasakę, kad kūno celės pripran-  
ta prie parazitų nuodų, pasiga-  
mina savąjį apsaugos armiją —  
pasigamina savąjį antitoksina.  
Kitaip sakant, kūnas prisitaiko  
prie naujų ir nepaprastų aplin-  
kybių. Tai gyvosios protoplaz-  
mos ypatybė. Gamtoje gyvi

daiktai moka prisitaikinti prie  
nepaprastų aplinkybių stebėti-  
nu gabumu.

Žmonės niekuomet nebus ly-  
gūs sveiktos žvilgsniu: visuo-  
met bus silpnų, kuriuos ligų pe-  
rai gali lengvai atakuoti.

## Socialinės aplinkybės

Jau senai įrodyta, kad didelė  
dalis įvairių ligų tarpsta ten,  
kur viešpatuoja skurdas, tam-  
sumas, pėsidirbimas, įvargis.  
Reiškia, ligos tarpsta blogai su-  
tvarkytoj draugijoj. Kitą ver-  
tus, kiekvienas asmuo, norėda-  
mas apsaugoti nuo ligų ir ki-  
tų apsaugoti, yra verčiamas  
atsisakyti nuo trupinėlio asme-

# "Septyni Graikai Didieji".

Kas žudo Lietuvos nepriklau-  
somybę?

Jos priešai.

Kas tie priešai?

Jie yra keleriopi: vieši ir  
slapti, maskuoti ir be maskų,  
vietiniai ir išoriniai, keikiami  
iš pripratimo ir gerbiami iš  
prevaratos etc. — maž daug taip  
aimanuoja Lietuvos žmoneliai,  
savo tėvynės vargus rokuoda-  
mi.

Didžiausius priešais yra tas,  
kuris nešioja labdario kaukę,  
kurį reikia garbinti iš prieva-  
tos. Gera yra kulturingų šalių  
piliečiams, kaip Amerikos, An-  
glijos, kurių valdžios užsitar-  
nauja nuosirdžios visos tautos  
pagarbos; bet bloga yra, kur  
valdžia seka monarchistinius  
senų arba anarchistinius nau-  
jų Rusijos valdovų žygius. Lie-  
tuvos ponai valdovai yra pilni  
biurokratiško ir naujo "krikš-  
čioniškai-federališko" rusiško  
raugo ir del to susirupinusiems  
šalies likimu piliečiams yra  
tvanku gyventi tokioje atmo-  
sferoje. Ypač blogai jaučiasi  
tie, kurie yra matę kulturingų  
šalių gyvenimą. Jie čia ne-  
rimsta, tik iš didelės šalies mei-  
lės arba nelaimės prispausti pri-  
pranta. Jie laukia naujo vėja-  
lio putimo, naujos kulturinges-  
nės ir drauginesnės drastos.

Čia aš noriu pažymėti kelis  
musų valstybinio gyvenimo ap-  
sireiškimus, kurie puikiai cha-  
rakterizuoja kalbamąjį dalyką.

## I.

Lietuvos ir Amerikos lietu-  
viai yra nusitę prieš Lenkijos  
ponus kaip prieš aršiausius  
Lietuvos laisvės priešus. Bet  
musų valdžia jau varo biznį su  
Lenkija. Kauno žydų ir rusų  
laikraščiuose pilna skelbimų,  
kad "pigiai parduodama urmu  
ir dalimis Lenkijos fabriky me-  
džiagos rubams". Su Lenkija  
susisiekimo nėra, reiškia šmu-  
gelių įleidžiama, viešai parduo-  
dama, Lenkijos pramonė pala-  
koma. To dar maž, kad priva-  
čiai spekuliantai biznį su Lenki-  
ja varo, bet ir musų valdžia tai  
daro. Lietuvoje tapo įvestas  
valstybinis degtinės monopolis.  
Bonkas valstybinio "trunko"  
supilstymui valdžia patraukė  
iš Lenkijos! Sakoma, kai kas  
ant to gerai uždirbo. O kad  
Palemonuose, šale Kauno, daug  
Lietuvos darbininkų liko be  
darbo dėl "Stiklo" fabriko užsi-  
darymo, tai musų valdžiai del  
to galvos neskauda...

## II

Kaune yra lenkiškas vienuo-  
lynas, kurio vienuolės nepri-  
klauso Kauno vyskupui, bet  
randasi globoje popiežiaus pa-  
siuntinio Zachani, kuris nors  
skirtas Lietuvai ir Latvijai, bet  
gyvena protestoniškoj Latvijoje,  
o į katalikišką Lietuvą tik tuo-  
met atvažiuoja, kai pasiilgsta  
lenkiškų vienuolių. Nekurie  
Lietuvos senberniai kunigai pa-  
vydi ir piktinasi italijoniškai-  
lenkišku flirtu. Bet griežtius  
žygiams drąsos nestranda. Ma-  
toma, Lietuvos prabašiams pa-  
tinka lenkikai-romaniškų pa-  
stumdėlių rolė.

## III.

Kaune yra odų firma "Ru-  
bin". Ji šmugelio keliu par-  
traukė iš Lenkijos, Dancigo ir

ninės laisvės. Kartais šitie da-  
lykai labai svarbus. Nenorin-  
čius ligas naikinti asmenis kar-  
tais ir bausti reikia, o sužiniai  
kitus apkreičiančius reiktų  
bausti be mažiausio pasigailėji-  
mo. Bent taip sakoma, bet var-  
giai šiuo budu būtų galima kas  
nors atsiekti. Turbut palieka  
tikėtai vienas budas, butent žmo-  
nių švietimas, aiškinimas jiems  
iš ko kyla ligos ir kaip jų iš-  
vengti. Tai sunkus kelias ir  
erškėčiuotas, bet tikras.  
Priešas.—Sveikatos Skyrius  
šiuo tarpu tilps kas antradienį.  
Dr. A. Karalius žada daugiausia  
rašyti apie tai, kaip nuo ligų  
apsisaugoti.—Red.

Vokietijos odų už porą milijonų  
litų. Tai susekusi valdžia už-  
atspaudavo tris "Rubino" san-  
dėlius Kaune.

Sulig įstatymais šmugeliu į-  
vežtos prekės turi but konfis-  
kuojamos ir varžytinėse par-  
duodamos valstybės naudai. Bet  
vieną gražią dieną "Rubino"  
sandėliai tampa "atpečėtyti" ir  
jis liuosai pardavinėja šmuge-  
liu įgabentas prekes. Piktai  
liežuviai kalba, kad tą dalyką  
"legalizavo" kyšys sumoje 45,  
000 dolerių!

## IV.

F. P. ir Pr. ministeris išleido  
įsakymą, kad muštas įvežamam  
tabakai pakeltas 300%, t. y. į-  
sakymą paskelbus, reikia imt  
valstybės naudai 3 kartus di-  
desnį muitą. Tuomi remiantis  
Virbalio muitinė sulaukė 5 vago-  
nus tabako ir papirosų, įgabe-  
namų kun. Valokaičio grupės.  
Muito padidinimas siekia kelių  
dešimčių tukstančių dolerių.  
Vailokaitis pakalbėjo su minis-  
teriu Petručiu ir pastarasis iš-  
leido naują "paaiškinimą" mu-  
tinėms, kad įstatymas pradeda  
veikti keturiom dienom vėliau,  
nekaip buvo paskelbta pradzio-  
je. Čia vėl blogi liežuviai kal-  
ba, kad valstybė nusikrausta o  
Kauno žydėliai visokių istorijų  
pasakojo.

## V.

Jau šešerius kučias valgėme  
nepriklausomoje Lietuvoje ir  
visuomet Kauno špitolininkai  
mus apdailina lenkiškomis "plot-  
kelėmis". Net ir šėryi katali-  
kai skundžiasi, kad nuo lenkiš-  
kais parašais išmargintų plot-  
kelių tenka "į Rygą važiuoti"  
arba sustiprinančių lašų gerti.  
Ypač Trejybės parapijos klebo-  
nas lenkystę palaiko. Kuomet  
šį vasario mėnesį jo parapijonai  
pareikalavo išmest lenkų kalbą  
iš lietuviškų Kauno bažnyčių,  
tai jis juos bažnyčios apibarė.

Vienok lietuviai, nenusigan-  
do: kuomet lenkai užgieda  
"anil Panski", tai lietuviai už-  
traukia "anilos Dievo". Kuni-  
gas ima sakyti pamokslą lenkų  
kalboj — lietuviai ima giedot.  
Rodos, Varšuvos garbintojas tu-  
rės nusileist maldingų lietuvių  
reikalavimams.

## VI.

Visiems lietuviams būtų įdo-  
mu žinoti: likeromachijos, linų  
monopolijos, amerikoniškų pre-  
kių likvidavimo, gelžkelių sta-  
tymo



# CHICAGOS ZINIOS

## Lietuvių ateivijos komiteto nariams

Visi American Lithuanian Immigration Committee nariai bei visi tie lietuviai, kurie nori, kad ateity bykas į jį pirmą rodydamas negalėtų sakyti: o tu lietuvis, tai priguli prie 40 tautų, kurios taip kaip nepilnampročiai negeistini žmonijos šašai, ir tt....

Susirinkite visi prakilnos sielos lietuviai, kad pasitarti, susitvarkyti, kaip tinkamai atremti visokių kuklų ir Johnsonų ar ir mūsų pačių fanatikų — mūsų tautą — žeminančius mums primetimus.

Susirinkimas įvyks McKinley Park svetainėje, seredoj, kovo 12 d. vakare 7:30 val.

Visuotinis tikslas, tai lietuvių ateivių skaitlių į Ameriką padidinti ir lietuvių garbės įžaidimą atitaisyti.

A. K. Rutkauskas,  
Komiteto Raštininkas

## Sportas

### Požėla ris lenką Indianą Harbore

Indiano Harbore lietuviai nekantriai laukia subatos, nes subatoj, kovo 15 d., jie pamatys didesles ristas su K. Požėla prieky.

Čia K. Požėla turės darbo su stipriu, drūtu ir sunkiu lenku Zelenowskui, kurs jau kelis kartus vis ketino paristi Požėlą. Dabar čia jis parodys ką gali. Tik ar neatkės dančio? Jau daug tokių kėšinos paristi mūsų geležinį lietuvių.

Šiose pat ristinėse dalyvaus ir rusų milžinas A. Harkavenko, kurį labai myli rusai.

Indiana Harboro ristinų rengėjai sako, kad šitų ristinų pažūrėti suėsis visas miestas. Tikėtai esą jau išanksto parduodami šiose vietose: pas J. Sidaugę, 2006 Broadway, pas P. Raškevičią, 3601 Deodor St., ir pas B. R. Yasulį, 3448 Gutrie St., Indiana Harbor.

## Lietuvių Rateliuose

### Naujių Didysis Jubiliejinis Vakaras

Dar niekad nebuvo tiek daug lietuvių susirinkę vienon kruvon. Netilpo į didžiulę Ashland Auditoriją. Svetimieji sveikino Naujienas ir lietuvių.

Taip, didysis Naujių jubiliejinis vakaras praėjo ir praėjo negirdėję pasisekimu. Dar niekad pirmiau nebuvo sutraukta tiek daug lietuvių į vieną kruvą, kiek jų susirinko į šį Naujių jubiliejinį vakarą. Didelė yra Ashland Auditorium, joje telpa virš 4,000 žmonių, bet vistiek ir joje žmonės netilpo ir daugelis turėjo grįžti atgal, nes nebebuvo vietos. Tai dar pirmas atsitikimas lietuvių istorijoje, kad tiek daug lietuvių suėitų ir vakarą ar kokį parengimą. Reikia tik pasidžiaugti, kad vienybė tarp lietuvių vėl auga ir kad lietuviai taip skaitlingai mini savo dienas dešimtmetines sukaktuves. Tai parodo, kad laikraštis daro gerą įtaką ir lietuvių ir kad lietuviai moka įvertinti gerą darbą ir kad jie yra su Naujienomis, o Naujienos — su jais.

Istikrųjų, tai buvo ne tik Naujių vakaras, bet greičiau visų ehicagiečių didelė ir bran-

gi jiems šventė. Bet publikojo buvo ne vien ehicagiečiai, matėsi daug atvažiuosius ir iš artimesnių ir tolimesnių apielinkų. Buvo didelis burys draugų net ir iš Milwaukee. O d. S. Bakanas ir dar viena lietuvaite atvyko į Naujių iškilnę net iš Pittsburgh, Pa. ir vakar jau sugrįžo namo.

#### Programas.

Programas prasidėjo trumpa Naujių manažeriaus d. K. Jurgelionio kalba — pasveikinimu, kurioj jis išdėstė ehicagiečių troškimus.

Po to tris daineles sudainavo Pirmyn Choras, P. Sarpalauš vedamas.

Paskui kalbėjo Naujių Redaktorių d. P. Grigaitis, pasiūlydamas Naujių laimėjimais ir pabrėždamas, kad Naujių pasisekimas įvyko ne dėl vien jų leidėjų ir vedėjų pasisekimo, bet kad Naujių, tarnaudamos lietuvių visuomenei, rado pritarimo toj visuomenėje, kas Naujienas ir išauklėjo, taip kad dabar šventima dešimtmetinės jų sukaktuves.

Nora Gugienė puikiai padainavo Verdi "I Vespri Siciliani", o paskui Gounod'o "Barcarolle", kaip ji viena tepajėgia išpildyti.

Po to lietuvaite Julė Tuczowska, premiere šokėja Galde-Mamay baletu, išpildė Chopino "Nocturne" ir "Valse Minuet".

Trys rusų operos nariai, sopranas Ina Daen, tenoras V. Svetloff ir baritonas G. Hrnzowsky gražiai padainavo svarbesnias ištraukas iš Verdi operos "La Traviata".

Justas Kudirka, Lietuvos Operos artistas, labai gražiai padainavo Simkaus "Kur baikužė samanota". Tosti "La Mia Canzone" ir dar vieną dainelę.

Julė Tuczowska vėl šoko; šį sykį ji gražiai išpildė Ispanų šokį.

Pagalios didelis Birutės Choras, vedamas Antano Oliš, nepaprastai gerai sudainavo Sasnausko "Karvelėli" ir dvi dainas iš "Bailus Daktaras" ir "Sylvijos".

Tarpuose "Russki Viestnik" Redaktorių Dr. N. Kalužin ir buvęs Ukrainos valdžios narys Dr. J. Nazaruk pasakė trumpą prkalbėlę, sveikindami "Naujienas" ir visus lietuvių. Nazaruko kalba buvo išreikšimas didžiausio ukrainiečių draugingumo lietuviams ir linkėjimai, kad tos dvi tautos ir taipiau baltgudžiai susivienytų ir kad čia — ėjimas bočių kelią į pietus "kur saulė visuomet Lietuvai švietė zenitė" — yra vienatinis Lietuvos išgyvenimas.

Visas programas darė labai malonaus įspūdžio, išėmus tas nelemtas šviesas. Jos buvo taip nelemtai operuojamos, kad tai tik nervavo publiką, o krutimųjų paveikslų visai neįstengė operatorius parodyti.

Bet visus "nervus" atitaisė Chicago lietuvių atletų "Pokštai" (taip jie savo numerį pavadinome). Juose dalyvavo visi žymiausias lietuvių ristikai ir atletai. Tie jų "pokštai" suteikė publikai daug sveiko ir linkmaus juoko. Apsisėrgę geležinių kartų jie tvojio vienas kitam, vieni krito, jų vieton lipo kiti. Laimėtoju išėjo atletas F. Fredmanas.

Atletams išėjus ant scenos, pasilbuišiam ristikui K. Požėlai ehicagietis aukštinų dailių pardavinėtojas Juozas Lukas-Lukoševičia, 744 N. Clark St., įteikė dovanų auksinį laikrodėlį.

Reikia pasakyti, kad p. Lukas jau ne pirmą kartą pasižymėjo savo duosnumu. Jis moka įvertinti vertus dalykus ir vertus žmones ir nesigaili aukų, kur jos yra reikalingos.

Kada lankėsi Liaudininkų atstovai iš Lietuvos, p. Lukas įteikė dovanų p. Natkevičiui puikų auksinį laikrodėlį. Paskui kad lankėsi Lietuvos Socialdemokratų partijos atsto-

vas d. K. Bielinis, p. Lukas ir jo neužmiršo, ir jam suteikė dovanų auksinį laikrodėlį. Dabar neaplenkė ir mūsų sporto žvaigždės p. Požėlos, — ir jam suteikė atmintiną dovaną.

Bet netik dovanomis p. Lukas yra pasižymėjęs. Jis remia kiekvieną pažangų veikimą savo gausiomis aukomis ir darbu. Pavyzdžiui, 1918 m. tapo areštuotas vienas draugų kaimo negeistas pilietis už parduavinėjamą knygą. Reikėjo \$1,000 kaucijos, kurių nė vienas draugų neturėjo. Čia atėjo pagalbon p. Lukas ir pirmas davė \$100, apgaliaudamas, kad daugiau tuo kartu neturėjo su savim. Kad būtų daug tokių žmonių! Tę pasisekimas lydi jį gyvenime ir biznyje.

Užbaigsiu taiš gražiais ir reikšmingais žodžiais, kurie buvo išspausdinti ant gražuos Naujių jubiliejinio vakaro gražuos programo:

"Valio, Lietuviai Ehicagiečiai! Gerovę bendrą didinkim visi! Gyvenimą suverkim tobulesnį, Ir bus mūsų dabartis šviesi! "Naujienos" traukia mus į kruvą, "Naujienos" mūsų duoda mums draugus! "Kitas tautas lengvai pralenkt galėsim, "Vienybę stiprus visados!" —K. Vrs.

### Naujių Dešimtmetės Metų Sukaktuvių Iškilmės

#### ISPUDŽIAI.

Kaip tik Naujienos pradėjo rengtis prie savo dešimtmetinių sukaktuvių, tai aš kaip naujienietis pradėjau įdomauti, nors ir toli budamas nuo Ehicagos. "Kad ir aš galėčiau dalyvauti tose didžiulėse Naujių iškilmėse," galvodavau aš.

Mano norai betgi nenuėjo niekais; pasitaikė proga pasiekti Ehicagą ir visą tą didžiulę Naujių iškilnę matyti savo akimis ir kartu su kitais naujieniečiais dalyvauti tose iškilmėse ir gerėti didžiuliu Naujių pasisekimu. Tūriu pasakyti, kad aš dar niekur nebuvo mačius tokios didžiulės lietuvių minios, kokią aš mačiau šiam Naujių dešimtmetiniam apvaikšiojime. Ir ne man vienam toks nuotikis. Tą sako ir kiti, kas matė šias iškilmes, kad nieks kitas ir niekur negal tiek daug lietuvių sutraukti į vieną kruvą po vienu stogu, kaip kad Naujienos padaro, ir Naujienos gal drąsiai pasakyti, kad lietuvių visuomenė su Naujienomis.

Atvykęs į Ehicagą ir suėjęs su kitais naujieniečiais, gana da ankstyvu laiku vykstame į 10 metines Naujių iškilmes, kad turėjęs daugiau laiko ir progos susipažinti su kitais naujieniečiais. Atvykus prie didžiulės Car Men svetainės, arba kitaip sakant, Ashland Boulevard Auditorium, 5:30 vakare, radau jau didžiausius būrius lietuvių traukiant į svetainę ir prie bilečių langiuko jau ilgiausias eilės bestovint. O betgi buvo garsinta, kad koncertas prasidės tik 7 val. vakaro, o durys atsidarys tik 6 val. vakaro.

Ashland Boulevard Auditorijos triobėsis — iš lauko išrodė gana didelis, bet tarpe kitų didžiulių triobėsių nedarė į mane didelio įspūdžio. Visai kitaip man pasirodė, kaip įėjim į svetainę — žmonės vos tik pradėjęs rinktis. Be to aš da nesu pratęs buti didžiulėse svetainėse.

Aš pradėjau sau manyti ir abejoti, kad ar Ehicagos lietuviai galės užpildyti tokią didžiulę svetainę, ar Naujienos įstengs sutraukti tiek lietuvių. Juk čia kaip patyriaus, esama 4,200 sėdynių. O žmonės plaukia ir plaukia į šią didžiulę svetainę, bet vis da toj didžiulėj erdvėj netaip greit mažiškas tuščios vietos, kaip kad man priprastose mažose svetainėse. Vis da manyje kyla abejonė, kad "gal nebus pil-

nai," nors da virš valandos laiko iki koncerto pradžios.

Estrada gražiai papuošta ir ant jos iškabintas užrašas, "Naujienos 1914 — 1924," kas reiškia, kad Naujienos gimė 1914 metuose ir šiandie, 1924 metais, pažymi 10 metų sukaktuves gyvenimo ir augimo. Žinoma, tas prisiminimas yra smagus kiekvienam naujieniečiui bei naujienietei, o ypač buvo prie Naujių nuo pat Naujių gimimo ir yra kartu su Naujienomis ir šiandie. Linksmu, kad jų darbas davė tokių gražų pasisekimą.

Jau netoli septinta valanda. Jau laukiam programą pradendant. Jau mano visos abejonės išnyko, nes jau nematyti niekur tuščios sėdynės. O žmonių da vis ateina daugiau ir daugiau. Atėjusi pas mane viena mergina iš lauko sako man: "Vaje, vaje, juk tie žmonės čionai netipis, tiek da daug yra prie tiketų langiuku, o jau čia pilna." Aš pasidairęs į šalis matau ir stačių stovinių pasieniais ir pamaniau sau: nelaimingi, pasivėlinio, turi stovėti. Prasidėda ir programos. Pirmiausia Naujių vedėjas advokatas Kl. Jurgelionis pasveikina susirinkusią publiką keilais žodžiais ir praneša, kad programą eis tokioje tvarkoje, kaip ant programo yra pažymėta.

Pirmiausia išeina prieš tą kelių tukstančių minią Mišrus "Pirmyn" choras ir sudainuoja trejetą laudies dainelių.

Po dainų kalbą Naujių Redaktorių P. Grigaitis. Savo puikioje kalboje pabrėžia apie Naujių pergyventus laikus ir apie Naujių užduotis ateityje. Pasak d. Grigaitis, delto Naujienos turi didelio pasisekimo, kad jos tarnauja plačiai lietuvių visuomenei nepataikaudamos niekam, kaip darbininkiskais laikraštis, o lietuvių visuomenė gi susideda iš darbo žmonių. Nors ir yra pasiskirstymas mūsų Amerikos lietuvių visuomenėje, bet bendras mūsų visų reikalas, kaip darbininkų, yra vienas, o Naujienos ir gina tą bendrą reikalą, tai jos ir pasisekimą turi.

Pabaigus Grigaičiui kalbėti išeina ponis Nora Gugienė, Ehicagos lietuvių mėgiamoji solistė, apie kurią aš esu jau daug girdėjęs iš lietuvių spaudos, bet kurios dainuojant da nebuvo girdėjęs. Tūriu pasakyti, kad ką aš esu girdėjęs apie ponį Gugienę kaip gerą

KAZIMIERAS VENCKAITIS

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 8 d., 11 v. diena, sulaukęs 42 metų amžiaus. Išgyveno Amerikoje 23 m. Paėjo iš Tauragės parapijos, Kazikių kaimo. Paliko dideliamė nuliudime moterį Vladislavą, po tėvais Baklaitė, 5 vaikus: Ona 9m., Kazimieras 7 m., Vladislava 5 m., Bonifacius 2 m. ir Cezaris 9 m., vieną brolių Antaną Amerikoje ir Lietuvoj 4 seseris Marijoną, Uršulę, Oną ir Agotą, brolius Joną ir Stanislovą. Laidotuvės įvyks seredoj 8:30 val. ryto iš namų 4622 South Western Ave. į Nekalto pradijimo Panėlės šventę. Bažnyčia, iš ten į šv. Kazimiero Kapines.

Visus gimines ir pažystamus meldžiū dalyvauti laidotuvėse. Pasilieka nuliudus moteris Vladisl. Venckaitienė-Baklaitė.

KAZIMIERAS VENCKAITIS

JUOZAPAS STULGA

Gimines ir draugai, Graborius I. J. Zolp laidoja.

dainininkę, tai yra gryna tiesa ir ji yra tikrai ehicagiečių mėgiama. Patiko ir man jos puikus balsas ir dainos.

Po Gugienės išėjo garsi šokėja panelė Julė Tuczowska ir puikiai pašoko porą šokių. Beje, programui prasidedant Kl. Jurgelionis pranešė, kad ši garsi panelė yra ne kas kitas, kaip lietuvaite.

Paskui seka rusų operos dainininkai, kurie išpildė dalį operos "La Traviata".

Po to pasirodė Lietuvos operos artistas Justas Kudirka ir

(Tąsa ant 6-to pusl.)

KAZIMIERAS BALKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 9 d., 1924 m. Paliko didžiuliu nuliudime moteris Konstancija Balkienė ir viena dukterė Elena 4 metų amžiaus. Taip pat paliko du brolius, Antaną ir Juozapą Balkius ir viena seserį Marijoną Linėkus ir viena pusbrolių Juozapą Vasilauskį ir dėdę Prancišką Milmontą. Lietuvalio tėtis, du brolių ir dvi seseris.

Velionis turėjo amžiaus 33 metus. Gyveno po nam. 835 W. 34th Pl. Dabar randas pasarvotas pas brolių Juozapą 11628 S. Wentworth Av. Velionis paėjo iš Lietuvos, Kauno rėd., Tytuvėnų miestelio.

Laidotuvės įvyks kovo 12 d., apie 8:30 val. iš ryto į Visų šventų bažnyčią, iš ten į šv. Kazimiero Kapines. Laidotuvių tarnaus graborius A. Masalskis. Užkviėdam visus gimines ir pažystamus dalyvauti laidotuvėse. Nuliudus moteris: Konstancija, broliai ir seseris.

JURGIS JESULAITIS

mirė kovo 9 d., 1924 metais, 5 val. ryto, budamas 50 metų amžiaus. Velionis paėjo iš Kauno rėd., Rasėnių ap., Kražių parapijos, Janteliškių kaimo. Amerikoje išgyveno 22 metus.

Paliko nuliudime Amerikoje 3 brolius ir Lietuvoj 2 brolius ir seserį.

Laidotuvės atsilbus seredoj kovo 12 dieną, 8:30 val. ryto iš namų 4623 S. Winchester Ave. į Švento Kryžiaus bažnyčią, o po pamaldų į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines ir pažystamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliudę Broliai ir Sesuo.

P. S. Laidotuvėse patarnauja graborius I. J. Zolp, telefonas Boulevard 5203

TIK PATRINKIT JUOMI

Kuomet jus kankina skaudus atakas reumatizmo skausmų, ar užspūlos nugalėta, ar išsėdimo, skaudami sąnariai ir muskuliai — kokių neįtikėjamų maloninimas patirama tvirtai patiriant su

Reg. S. V. Pat. Biuro.

Ir tojaus pajėgiamia maloniai deginanti šiluma besikleidžiant po skaudamą vietą, kuri suteikia malonų smagum! Visiškai nėra reikalo kankintis turint po ranka tokią tikrą pagalbą.

Pain-Excelleris tiria pagalbą ir june, kaip įsiai pagalbą nesukeliam tikstantiam žmogui per daugelį metų. Vienomet laikykite jo bonką rankojele vietoje.

Šis ir 70c ir 10c bonką aptiekose.

F. A. D. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

SWAMP-ROOT NUO INKSTŲ LIGŲ

Yra tik vienas vaistas, kuris stovi augštai kaip vaistas inkstų, kepenų ir puslės ligoms gydyti.

Dro Kilmero Swamp-Root stovi augštiniai delto, kad jis parvėdė tukstantis tukstantis sunkių ligonių. Swamp-Root greitai pasidaro draugas, nes jo langva ir greitai veikinė tuojaus patirama mažne kiekvienam susirgimui. Tai yra švelni, gydanči augalinė kombinuotė.

Pradėk gydytis tuojaus. Pardavinėjama visose aptiekose dviejų dydžių bonkose, vidutinio ir didelio.

Tedaus, jei norėtum pirma išmėginti šitą didįjį preparatą, pasiųsk dešimt centų Druil Kilmer & Co., Birmingham, N. Y. pavyzdinės bonkėles. Rašydamas nepamiršk paminėti šito laikraščio.

SEVEROS GYDUOLĖS UZLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA

Nuo niegtanciu iššerimvartojant

SEVERAS ESKO

Aptieptiškas Mostre

Vartojamas nuo niežų, iššerimai ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Didelis palengvinimas žmonėms nuo pailsių nervų, nauja gyduolė

Daktarai, kurie turi daug metų patyrimo sako, kad ši gyduolė yra labai puiki jos moksliniame sudėjime dėl panašios nesmagumų.

Skaitytolai suras, kad šita nauja gyduolė suteikia greitą palengvinimą keletą dienų. Jūs turite duoti pabandyti del jūsų silpnų ir nuvargusių nervų ir abelai viso kuno nusilpnėjimo. Jei jūsų miegas yra prastas ir natsišviežinantis, tik pabandykite tą gyduolę, Nuga-Tone. Kuomet jūs turite neįtikėtiną, išsiputimą vidurių ir žarnų po valgio, apsidūsi liežuvi ir prastą skonį burnoje, galvos skaudėjimą ir jaučiate visas nuvargęs rytmetėliais, nueikite į aptieką ir nusipirkite vieną butelį Nuga-Tone. Vartokite jį pagal nurodymus ir jūs nusistebėsite, kaip greit jūs pradėsite jaustis geriau. Nuga-Tone suteikia stiprų ir atsviežinantį miegą, puikų apetitą, stimulioja kepenis ir regulioja inkstus, skilvių ir žarnas puikiai. Mes tikime, kad nėra geresnės gyduolės, kuri veiktu taip greitai ir gerai, kaip Nuga-Tone. Išdirbėjai Nuga-Tone žino labai gerai, kad ji pagelbės tokiuose atsitikimuose ir jie yra priversti visus aptiekorius, kad davus garantiją ir sugrąžinus jūsų pinigų, jei nepagelbsti. Yra labai maloni vartojimui ir jį gausite visam mėnesiui gyduolių apie už \$1. Rekomenduojama, garantuojama ir parduodama visų gerų aptiekorių.

Wotinos Atranda Naują Budą Gydy-mo Vaikų Šalčio.

Jis yra išlaukinis, tepamas aplink gerkle ir krutinę ir paklojamas su šiltu medvilnės audeklu.

Daugiau ir daugiau šeimynų Ehicagoje pirmė išlaukinių TIESIOGINĮ gydymą vaikų šalčio su Vicks VapoRub.

Šis gydymas nesugadina vaikams vidurių. Kada vaikuičiai pareina sušlapę ir šniukščioidami, reikia tuojau sutepti, kad išvengus šalčio.

Jis pagelbsti nuo užpuolimo kanvulsiškojo kruvo — jis greitai prašalina visokias šalčio bėdas.

Jūs trinkit tik Vicks aplink jūsų gerkle ir krutinę, koliai oda paraus; po to aptek stovai ir aprišk su šiltu fleneles audeklu.

Gaunamas visuose aptiekurose.

VICKS VAPORUB

Naujių ekskursija Lietuvon

Kurie norite aplankyti Lietuvą ir turėti smagią kelionę, su patyriusiu palydovu. Vaziuoti didžiausiu ir greičiausiu laivu rengkitės ant Naujių Ekskursijos Gegužės 24 d.

Pasiskubinkite išpildyti aplikacijos del pasporto ir užsisakyti geresnį kambarį ant laivo. Kurie nesate Amerikos piliečiai ir neturite įrodymų savo pilietybės, skubiai rašykite savo giminėms, kad prisiųstų gimimo metrikus. Vedusios moterys gaus užsienio pąsą su prirodymais jų Vyru Pilietybės.

Norinti palengvinti atvažiuoti savo giminei, kreipkitės iš anksto į Naujių ofisą, kad galėtumėm prirengti visus dokumentus.

Turpentine

Prašalina Lumbago Turpo, Turpina Ointmentas, prašalina lumbago taip kaip magija! Nėra daugiau sustusio, skaudamo sprando! Nėra daugiau sustusio raumenų! Turpo prašalina didelius skausmus. Jis gliauli išgeria i skaudamą vietą ir prašalina skausmą! Beveik iš sykiu sustabdo tuos didelius skausmus nugaros ir šonų.

Mokslas sako, kad niekas nepagelbsti taip greitai, kaip terpentinas. Naujas išradimas, Turpo, sujungia visas terpentino misteriskas įegas su kitais puikiais gydančiais dalykais. Su tokiu greitumu Turpo veikia, kuomet patrinta krutinė arba gerkle arba nuo apslabimo, tai beveik tuojau galima pastebėti kvėpavimą.

Turpo prašalina lumbago, reumatizmus skausmus, pleurisy, neuralgia ir galvos skaudėjimą. Taipgi prašalina prasišaldymą, skaudama gerkle ir krupa. Turpo nenudegins, nepadarys žaizdų ir nenudaus. Prašalinkit tą "Stūčių" iš jūsų nugaros. Išsitieskite iš naujo ir jauskites gerai. Nusipirkite turpo šiandien nuo jūsų aptiekorius. Nebukite be to Turpentine Ointmento, kuris turi savyje tuos kitus gerus dalykus, Menthol ir Camphor. Turpo 35c ir 70c skojikas.

LIETUVIS AKIŲ DAKTARAS

Patarnaus del jums geriau. Jei kent galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jei skaitant ar siuvant akis skauda, tuomet ateik pasitarti. Akinių kainos žemesnės kaip pas kitus.

Dr. Serner O. D. 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos nuo 3 iki 6 ir nuo 6 iki 9, Nedėliomis nuo 10 iki 1.

Dr. J. Jakubauskas

Pasekmingai gydan staigias ir chronines ligas NAFRAPATI-JOS būdu — be vaistų, be operacijų

4647 So. Halsted St., Val. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak. Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS: 11132 So. Michigan Ave. 2 iki 7 vak. Tel. Pulman 5147

C. YUCIUS D. C., PH. C. 1579 Milwaukee Ave. Kampas Robey St. ir North Ave. Val. nuo 9 iki 1 ir nuo 5 iki 8 v. v. Room 217 CHICAGO

Ofiso Tel. Brunswick 7692 Rez. Tel. Brunswick 4887 Chiropractic gydymas yra teisingas ir pasekmingas budas del žmonių sveikatos.

Daugybė žmonių yra varginami nuo reumatizmo, paralyžiaus, vidurių užkietėjimo, skaudėjimo galvos, silpnos akys, jaučias sustingęs, nervuotas ir tt. Nuo užsisėmėjusių priežasčių. Gal būt čia nėra jūsų tamsiu, bet yra reikalinga pasimatyti su Chiropraktoriu.

Physical Therapy Institute

DR. ANELE KAUSHILLAS Chiropractor, Naturopath, Electro-Therapy

Gyda be vaistų ir be operacijų, visokias staigias ir kroniskas ligas: Nervų, Vidurių, Paralyžių, Reumatizmą ir kitokias ligas vyru, moterų ir vaikų.

3250 So. Halsted St. Ant viršaus Universal State Bank Valandos: 1 iki 8 vakare. Nedėliom 9-12 iš ryto. Phone Yards 4951

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškių, nervų, kraujų, inkstų, puslės ir šlapumo ligų.

10



## Lietuvių Rateliuose.

(Tęsa nuo 5-to pusl.)

graziai sudainavo trejetą dainų.

Didžiulis Birutės choras savo skambančiais balsais žavėjo publiką. Aš turiu pasakyti, kad geresnio choro Amerikos lietuviai turėtų neturi už Birutės chorą.

O ant pat galo Chicago Lietuvių atletų būrys susidedantis iš K. Poželos, J. Bancevičiaus, P. Norkaus, D. Dudinsko, P. Glazausko, R. Sildės, A. Ačio, K. Levicko, J. Gestauto, P. Katausko, J. Kuodžio, F. Fredmano pridūrė daug juoko savo „pokštais.“

—S. Bakanas.

## Pasveikinimas Naujienoms

Rusai ir ukrainiečiai sveikino „Naujienas“ jų dešimtinio jubiliejaus vakare.

„Naujienų“ jubiliejiname vakare buvo atstovų nuo rusų ir ukrainiečių, kurie sveikino „Naujienas“ su 10 metų sukaktuvėmis, o taip pat ir visus lietuvius.

### Rusų pasveikinimas.

Pirmiausia pasveikino „Naujienas“ Dr. N. Kalužin, Redaktorius rusų dienraščio „russki Vestnik“, leidžiamo daugiausia baltgudžių. Varde savo laikraščio Redakcijos jis perskaitė sekamą raštą:

„Naujienų Redakcijai ir Leidėjams.

„Gerbiameji Draugai: „Mes, sandarbininkai darbininkų laikraščio „Russki Vestnik“ karštai sveikiname jus reikšmingo jums ir visai sveimtųjų darbe kolonijai Amerikoje dienoje dešimtmėtinio sukaktuvų nuo pasirodymo „Naujienų“ laikraščio.

Dirbdami laikraštį, ginančiam interesus rusų kolonijos darbo masių ir skelbdami principus, už kuriuos kovojate ir jūs, mes giliai suprantame kaip buvo labai sunkus, keblus ir pilnas erškėčių jūsų darbas, kaip daug jus nuveikė del lietuvių darbo kolonijos ir del įkūnijimo didžiųjų socialistinių idealų per tuos 10 metų.

„Kaip ir rusų kolonijoje, taip ir lietuvių kolonijoje smarkiai veikia šalininkai senosios tvarkos, senai atgyvenusių ir istorijos ir gyvenimo pasmerktų principų; kaip ir tarp rusų darbininkų, taip ir tarp lietuvių yra daug žmonių suklaidintų kapitalistų, klerikalų ir militaristų, yra daugelis dar nesusi-pratusių, savanoriai velkančių priešpados ir išnaudojimo naš-tą; kaip tarp rusų, taip ir lietuvių kolonija yra reikalinga neatlaidaus darbo pažangai, susi-pratusių ir stovinčių ant darbininkų interesų sąryšio žmonių.

Jūs pasiėmėte už to sunkaus, vargingo ir pilno kliūčių darbo ir su garbe stovite ant garbin-gos savo sąryšio dešimt metų, kasdien atremdami priekabas ir smugių darbo klasės priešų, mokindami darbininkus kovoti už geresnę dabartį ir už švieses-nę ateitį.

Geriausiu įrodymu pasiseki-mo jūsų darbo yra dešimties metų gyvavimas jūsų laikraščio, vis didėjanti ir didėjanti jo įtaka didelė lietuvių kolonijoje, pagarba prie jo ir prie jūsų veikimo iš pusės kitų tautų darbininkų ir jūsų neatleidumas

skelbime didžiųjų socialistinių idealų.

Su giliu jausmų draugiškos pagarbos prie jūsų, mes sveiki-name jus su dešimtmėtinėmis sukaktuvėmis jūsų laikraščio ir linkime tolimesnio jo buojimo, o jums energijos ir įkvėpimo darbe.

Karštai sveikiname nenuals-plunksnos darbininką, garbingą socialistinio judėjimo veteraną, idejinį vadovą jūsų laikraščio, draugą Grigaitį. Sveikiname laikraščio remėjus ir pritariančius jūsų idejoms darbininkus.

Te gyvuojate pasaulinė darbi-ninkų vienybė!

Su draugišku pasveikinimu

Redakcija laikraščio

„Russki Vestnik“

Ukrainiečių pasveikinimas.

Varde ukrainiečių sveikino Dr. Juozas Nazaruk, buvęs Ukrai-nos valdybos narys. Savo trumpojo, bet turiningo kalboje jis išreiškė keletą įdomių minčių, kurias vertėtų lietuviams pasvarstyti, butent, kad Lietu-vos ateities laimė ir laisvė glūdi tik sąjungoje su Ukraina ir Baltgudija, kaip kad buvo pra-eity. Lietuva seniaus valdė tas dvi šalis, bet jose vistiek nėra neapykantos prie Lietuvos, kai-po buvusius savo prispaudėjus, o atpenč, tos tautos reiškia no-ro vėl susijungti su Lietuva, kad Lietuva galėtų vėl pasida-ryti tokia stipri ir galinga, ko-kia buvo praity. Ir Dr. Naza-ruk, varde visų ukrainiečių, lin-kėjo Lietuvai ir lietuviams, kad tai kuogrečiausia įvyktų, nes tik pietuose esąs Lietuvos išga-nymas.

„Dvi Lietuvos Tradicijos“.

Dr. J. Nazaruk kalbėjo seka-mai (jo prakalba buvo pasaky-ta ukrainiečių kalba):

„Pavestas Vyriausio Egzeku-tivo Ukrainiečių Organizacijos „Sič“, skaitau sau už garbę si-dėti širdingiausių linkėjimų tai energingai daliai lietuvių tautos, kuri čia, Amerikos šalyje, tvėrė pamatus lietuvių valstybei.

„Mes esame seni pažįstami, kadangi jūs ir mūsų tautos per ištisus šimtmečius turėjo valstybinius ryšius ir bendrą likimą. Todėl pasivėlysiu sau iš-aikšinti mūsų pažiūrą ir lietuvių-ukrainiečių ryšius ir keliais žo-džiais apibudinti jų praeitį ir eventualę ateitį.

„Lietuvių tauta turi dvi valsty-bines tradicijas: viena Lietu-vos tradicija yra surišta su Uk-raina ir Baltgudija, kita Lietu-vos tradicija surišta su Lenkija.

Pirma Lietuvos tradicija krypo-ton pusėn, kur lietuvis visuom-et matė saulę zenite, kita ton pusėn, kur del Lietuvos saulė visuomet nusileisdavo. Iki Lietu-va laikėsi pirmos, pietinės tradicijos, — Lietuvos spėka ir jos reikšmė buvo nepaprastai didelės: laikais Liubarto, kuris 1340-1349 m. buvo Galicijos ku-nigaikščiu, Lietuvos pulkai pasi-siekdavo net Karpatų kalnus, o paskui pietuose net iki Juodųjų jurų. Yra tai vienatinis istori-joje atsitikimas, kad tokia ne-skaitlinga tauta, kaip senovinė Lietuva, turėtų tokią didelę tvėriantįją spėką, jog įstengė sutvarkyti milžiniškus plotus Baltgudijos ir Ukrainos ir sek-mingai kariavo su didžiausia tuo laiku militarine spėka pa-saulyje, kokia buvo musulmanai (mahometonai).

Bet tas Lietuvos didumas tę-sėsi tik tolei, kolie Lietuva buvo atkreipusi savo valstybines mintis į pietus: ten, kur saulė visados buvo zenite. Valandoj, kada Lietuva atkreipė mintis į vakarus, į Lenkiją, pradėjo leis-tis jos didumo saulė ir tamsa užgulė Lietuvos žemę. Lenkų išciulptos iš savo augštesnių sferų, sulaužytos, išnaudoja-mos ir suarnachizuotos lenkų netvarka,—nupulė spėka Di-džiosios Lietuvos, nes pasak uk-rainiečių poeto „prileido kirmi-nų į savo vidurius“. Ir pasiliko Lietuvai tik nubledinę ir ap-iplėję žmonės, nors ji kadaise buvo didžiausia galybė rytinėj

Europoj. Senojų Lietuvos sos-tinėj atsisėdo Lietuvos priešas, kuris, kaip „sąjungininkas“, įsibriovė į buvusius šventus Lietuvos gojus.

Po kelių šimtmečių priešpau-dos ir nelaisvės išnaujo švyste-lėjo Lietuvai aušra laisvės. Švy-stelėjo kaip ir išbandymui ir sa-ko Lietuvai:

„Aš vėl randu tave tokią pat mažą, kaip ir tada, kada tu pra-dėjai eiti savo pulkais į pietus, kur saulė Lietuvai visuomet bu-vo zenite. Ir vėl turi pasirinkti: —arba nukreipti savo šiuo laiku mažą spėką senajam tėvų takan, arba ten, kur saulė del Lietuvos leidosi, leidžiasi ir visuomet leis-sis. Pirmas kelias bus skaistus antras bus tamsus — kaip buvo del jūsų tėvų!“

Jūs, Amerikos lietuviai, kurie ikišiol padarėte didelę įtaką į ku-rimą lietuvių valstybės, tiek pat galite padaryti stiprią įtaką į pakraipą jos valstybinių sieki-nių ir jos ateities sąjunginin-kus, kurių reikia iškalno pasi-jieškoti. Baltgudija ir Ukrai-na yra šandies sulaužytos prie-š, taip pat kaip buvo jos lai-kuose jūsų kunigaikščio Liube-to. Ir prieš Lietuvą stovi dabar didelė istorinė misija: išanksto atkreipti dėmę į pietus, kur sau-lė del Lietuvos buvo, yra ir vi-suomet bus zenite. Einant se-nuoju pietų taku, mažoji Lietu-va sąjungoje su Baltgudija ir Ukraina pataikys užtikrinti sau likimą nuo „valstybės istori-nei sekundai“ ir dasigauti iki Dniepro galo ir iki Europos šir-dies, kaip kad buvo jau tada, kada Lietuvos sargyba stovėjo nuo Baltijos net iki Juodųjų ju-rų. Arba išaugti į spėką, arba visiškai žūti—kitokios išeities istorija nežino. Tikrai pietų ta-ku, ukrainiečių, kuris veda per sąjungą su Baltgudija, suras Lietuva pastovų briliantą lais-vės del tolimesnių padermių ir ras kują sudaužyti retėžius, ku-riais vakarai ir rytai surakino Lietuvą, Baltgudiją ir Ukrainą.

Ukrainiečiai linki lietuviams eiti prie laimės ir galybės tradi-cinių pietų taku, kur saulė del Lietuvos visuomet yra zenite“.

„Naujienas“ sveikino rusai ir ukrainiečiai. Jie reikė visiems lietuviams ir jų dienraščiui „Naujienoms“ geriausių linkė-jimų. Reikšia, jie neužmiršo lietuvių ir pasinaudojo proga pareikšti lietuviams draugingu-mo ir pasidžiaugti, kartu su lietuviams, geras ir kiltas lietuvių atliktais darbais. Bet nuo lietu-vių laikraščių nebuvo nė vieno pasveikinimo.

### KAS RADOTE?

„Naujienų“ koncerte pražuvo „pocketbook“ su pinigais ir į-vairiomis popieromis. Prašoma sugrąžinti jei ne pinigus, tai „pocketbook“ su popierom.

G. A. Neckrash (Nakrošius) 6430 So. Campbell Ave. Tel. Prospect 1508.

## Pranešimai

KASDIEN tamsta gali prisirašyti „rie Naujienų Spulks“, ir prisirašyk-tuosius jei dar nes prisirašė. Dėda-mas kas savaitę po dolerį-kita, nei nepatėmęs kaip susidėsi užtikrintai pinigai, kad nusipirktų sau naują „Naujienų Spulką“.

1739 S. Halsted St.

Brighton Par. — Lietuvių Meno Grupės narių repeticija veikal „Eks-propriatorius“ įvyksta antradienį, kovo 11 diena, 7:30 val. vak. Mc-Kinley Park didžiulėj svet. Reika-linga visų narių dalyvavimas.

— Reizisierius.

Draugijų domei. — Lietuvių Duk-terų draugija rengia puikų teatrą ant Bridgeport. Veikalas Karolis Teta bus sulostas kovo 30 d., 7 v. vak. Sv. Jurgio bažnytinėj salėj, prie 32 ir Auburn ave. Prašome draugijų, klubų ir kuopų neren-gti programų minėta diena, kad ne-pakenkus vienii kitiems.

—Komitetas A. D.

Dramatiškas Ratelis balandžio 6 diena, 1924, stato lietuvių istorišką veikalą „Mirga“ Hull House, 800 S. Halsted ir Polk gatvių.

—Jusas, Sekretorius

Jaunuolių Orkestras praktikos įvyks trečiadienį, kovo 13, 1924 m., 7 v. v. Mark White Sq. svet. Malo-nėkite visi jaunuoliai atvykti, nes turime tinkamai prisirengti busian-čiam Bridgeporto Susivienijimo Drau-gių koncertui, kuris įvyks kovo 16, Mildos svetainėj.

Rašt. Eugenija Grušaitė.

## PRANEŠIMAI

Socialistų Apvietos Klubas pre-lektojas įvyks kovo 13 d., Raymond Institute, 816 W. 31 St. Kviečiami visi ir visas atsilankyti.

Sekretorius.

Draugystės Sv. Antano iš Padvos Town of Lake. Pranešu visiems na-riams, kad mano dabartinis antrašas yra naujas ir su visokiais reikalais kreipkitės: J. Lenkart, nutarimų raš-tininkas, 4520 So. Francisco Ave.

## ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU Juozapą Babaliausko (Joe Ball) veik metai atgal gyveno Kensington, Ill. Esu jo draugas ir turiu reikala prie jo. Girdėjau, kad gyveno su keliais chigiečiais Rich-mond, Ill. Atsilaikite, ar kas žinote praneškite.

PETER STARUSKA,

341 Kensington Ave., Kensington, Ill.

JIESKAU draugų Juokubo Jančiausko ir Kazimiero Rada-vičiaus, abudu gyvena Chicago. Turi svarbų reikalą. Meldžiu atsilaikyti J. Lenkart, 4520 So. Francisco Ave.

## IVAIRŲ SKELBIMAI

### PAGRAŽINAM NAMUS

Ar Tamstai yra reikalsas savo na-mą — maliauti, dekoruoti, kalsmuo-ti, popieruoti arba į naujus namus sudėti stiklus? Jei taip tai mes tą visą Tamstos darbą galime atlikti už gana prieinamą kainą. Pirmą negu duosli kitiems virš pažymėta darba, at-silaikite kainos pas mus.

Kreipkitės:

BRIDGEPORT PAINTING HARDWARE CO., 3149 So. Halsted St., Tel. Yards 7282.

PIRKIT SODA FOUNTAIN DABAR

Mes turime savo stakė pilną pasi-rinkimą Soda Fountain, nuo mažiaus-ųjų iki didžiausių ir puikiausių, su gražiais užpalkiniais barais. Jei jūs turite saldinių ar aptiekos biz-nį ir norite pertaisyti savo biznį arba naują uždėti, mes kviečiame at-lankyti mūsų krautuve ir išsirinkti sau Soda Fountain. Vidutinės kainos, lengvais išmokėjimais, greitas patar-navimas.

ALBERT PICK & COMPANY 208-224 W. Randolph St., Chicago, Ill. Klauskit Mr. Matolas arba Mr. Sovoyas.

STOGDENGYSTĖ

Trijų stogų prakūrimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicago ir apie-linkė. Įstaiga 24 metų senumo. Di-džiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicago. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

GARANTUOTI plumbingo ir ap-šildymo įrenginiai. Oslorio kaina visiems. Reikalaikite katalogo. B. Karol and Sons Co., 800-806 So. Kedzie Ave. Tel. Kedzie 9440 1 lubos frontas

100 GERIAUSIŲ išdirbimo siu-vamų mašinų, \$5, \$10, \$15, \$20 ir \$25. Penkiems metams garantuo-tos. Išmokėjimais. Prieinama vi-sur, 2 krautuvės.

970 Milwaukee Ave. 1216 W. Chicago Ave. Monroe 4630

### PRANEŠIMAS!

Mano kostumeriam lietuviu tautiečiam ir svetimačiam, kad aš perkėliau savo Čevėrykų taisyso ša-pa, kuri buvo 3433 So. Halsted St. Dabar nauja vieta,

3308 So. Wallace St.

Taigi meldžiu visus mano kostume-rius senus ir naujus ir tuos kurių čevėrykai tebėra atsimti ir daugiau darbo atnešti, o aš patarnausiu kuogeriausiai ir pigiausiai.

JONAS JANULONIS,

3308 So. Wallace St.

## RASTA-PAMESTA

Kas radote vyrišką Overkautą Naujienų Koncerte Ashland Audito-riui. Kiešeniui buvo raktas. Kas pranešė apie overkautą arba raktus, aš gausiai atlyginėju. Praneškite į Naujienų ofisą, 1739 So. Halsted St. Box 460.

KAS RADOTE pinigine maš-inele Naujienų Koncerte. Malo-nėkite pranešti į Naujienų ofis-ą, 1739 So. Halsted St.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

—Reizisierius.

## SIULYMAI KAMBARIŲ

RENDAI 2 ruimai vaiknam ar merginom. Ruimai šviesūs ir patogi vieta dėl gyvenimo. Turi būti blaivus žmonės. Kreip-kičs 3029 Union Ave.

RUIMAS rendai vaiknam ar merginom. Ruimas moderniš-kas ir patogi vieta gyvenimui. Kreipkitės, J. Lenkart, 4520 S. Francisco Ave.

## JIESKO DARBO

JIESKAU darbo kaip skalbėja i privatiškų namus, \$2.75 už vienos savaitės skalbimo, \$3.25 dviejų sa-vačių skalbimo.

MRS. M. JUŠKO 656 W. 18 St. iš fronto, sklepe arba klauskite M. Jurgelionis, Roosevelt 8500

## REIKIA DARBININKŲ

### MOTERŲ

REIKALINGA mergaitė apie 16 metų pagelbėti dirbti prie depika-tesen. Valandos nuo 9 ryto iki 6 vakare.

1048 E. 47 St.

Tel. Drexel 3232

REIKALINGA veiterka i re-staurantą. Geros darbo sąlygos. Kreipkitės tuojau

6000 So. State St.

Tel. Wentworth 5626

REIKIA moterų sortavimui regsy. Nuolat darbas, gera mo-kestis. Atsilaikite

MILLER & COHEN

1416 Blue Island Ave.

OPERATORKŲ

MOTERŲ

Mums reikia tuojau merginų, su patyrimu ar be patyrimo operavimui spēka varomų siuva-mų mašinų.

A. STEIN & COMPANY

1151 W. Congress St.

kampas Racine Ave.

REIKIA merginų siuvimui

matrasų, turi turėti patyrimą

prie siuvamų mašinų, \$15 i sa-vaite garntuojama. 2343 So.

State St. Victory 3830.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA PARDAVINĖTOJŲ

DEL FORDO IR

LINCOLNO KARŲ.

Frank Breska,

2501-3-5 So. Kedzie Ave.

Reikia —

virėjo "cook."

B. JUCIUS

3241 So. Halsted St.

GERA PROGA

Del švaraus ir inteligentiško

žmogaus kuris gali pasidaryti

sau didelę ateitį. Vyras kuris

nori prisidėti prie firmos ir ku-ris nori įdėti visą savo žinojimą

ir širdį tam reikalui, čia jo ateit-is neturės rubėžių, tas prigulės

nuo jūsų pačių. Gera vieta ir

jūs gausite i savaitę \$100, jei

jūs dirbsite taip kaip jums bus

nurodyta. Jums yra užtikrin-tas mažiausiai mėnesis laiko

jei jūs esate daugiau kaip 22

metų ir nedaugiau kaip 45 me-tų amžiaus. Bus su jums pa-sikalbėta asmeniškai.

Atsilaikite nuo 9 val. ryto

iki 5:30 val. vakare.

Manageris

1905 Belmont Ave.

REIKALINGA šeimyna dirbti cu-krinių burokų Wisconsin val., apy-gardų Wisconsin, Illinois line i šiau-rė, apimant rytinę dalį Wisconsin val. Aukščiausia užmokestis. Do-vanai kelionė, renda ir daržas.

Pašaukite telefonu Canal 5709.

Rašykite

STEVE SIJAK

1841 So. Halsted St.

Representative

Meromine River Sugar Company

REIKALINGI 4 vyrai moky-tis barberystės, \$45 trijų savai-čių kursas, mokeskis laike mo-kinimosi. Kreipkitės

738 S. Clark St. Chicago.

## AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA automobilis ant dviejų pasaežerų, uždarytas, varto-tas suvis mažai, tik 3000 mylių išva-žinėtas. Parsiduoda už pusę kainos. Galit matyti visuomet.

Atsilaikite